

**Informator o egzaminie
potwierdzającym
kwalifikacje zawodowe**

Garbarz skór

Warszawa 2004

**Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Łomży**

ISBN 83-7400-075-9

Szanowni Państwo,

Drodzy Uczniowie 3-letnich zasadniczych szkół zawodowych,

Centralna Komisja Egzaminacyjna poleca Państwa uwadze cykl informatorów o państwowym egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe organizowanym dla absolwentów trzyletnich szkół zawodowych. Egzamin ten po raz pierwszy zostanie przeprowadzony w 2005 roku i przygotowywany jest dla wszystkich chętnych absolwentów tych szkół kształcących się w jednym z 53 zawodów.

Podstawą prawną egzaminu jest:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 29, poz. 323 z dnia 6 kwietnia 2001 r. z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 maja 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 114, poz. 1195 z dnia 19 maja 2004 r. z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 3 lutego 2003 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (załącznik do Dz. U. z 2003 r. Nr 49, poz. 411 z dnia 24 marca 2003 r.)

Cykl informatorów, który przygotowaliśmy, ma charakter przede wszystkim praktyczny – chcemy za jego pomocą dać Państwu możliwość przyjrzenia się, w jaki sposób zapisy prawa oświatowego dotyczącego systemu egzaminów zewnętrznych w trzyletnim kształceniu zawodowym przekładają się na konkrety, czyli na:

- opis wymagań, które trzeba spełnić, aby przystąpić do egzaminu,
- opis warunków koniecznych do zdania egzaminu,
- opis struktury egzaminu w jego części pisemnej i praktycznej wraz z wymaganiami egzaminacyjnymi i przykładowymi kryteriami oceniania,
- opis materiałów egzaminacyjnych wraz z wzorami,
- przykłady zadań wraz z odpowiedziami.

Informatory o egzaminie zawodowym kierujemy do tych uczniów szkół zawodowych, którzy po ukończeniu szkoły przystąpią do egzaminu przed zewnętrzną komisją egzaminacyjną, żeby potwierdzić dyplomem kwalifikacje w zawodzie, w którym odbywali kształcenie.

Informacje o umiejętnościach zawodowych, które będą potwierdzane na egzaminie, pozwolą nauczycielom właściwie ukierunkować kształcenie, a pracodawcom prezentują poziom kwalifikacji zawodowych absolwentów szkół legitymujących się dyplomem. Służyc też mogą teoretykom i praktykom kształcenia zawodowego jako istotna pomoc w projektowaniu modeli zawodów przewidywanych do kształcenia i doskonalenia zawodowego w systemie szkolnym i pozaszkolnym oraz systemach zatrudnienia.

MARIA MAGDZIARZ

p.o. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

SPIS TREŚCI

I. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE	7
I.1. Jaka jest struktura egzaminu i w jakiej formie będą sprawdzane wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu?	8
I.2. Jakie wiadomości i umiejętności będą sprawdzane na egzaminie?	8
I.3. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby zdać egzamin?	10
I.4. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby móc przystąpić do egzaminu?	10
I.5. Gdzie i od kogo można uzyskać szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym?	11
II. ETAP PISEMNY EGZAMINU	13
II.1. Organizacja i przebieg	13
II.2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I	15
II.3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II	27
II.4. Odpowiedzi do przykładowych zadań	31
III. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU	33
III.1. Organizacja i przebieg	33
III.2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania	35
III.3. Przykład zadania praktycznego do tematu: 1. Garbowanie i uszlachetnianie określonej skóry bez włosa zgodnie z dokumentacją.	43
III.4. Przykład zadania praktycznego do tematu: 2. Garbowanie tkanki skórnej i uszlachetnianie okrywy włosowej określonej skóry futerkowej zgodnie z dokumentacją.....	49
IV. ZAŁĄCZNIKI	55
IV.1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu	55
IV.2. Przykład instrukcji do etapu pisemnego	59
IV.3. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego	61
IV.4. Przykład informacji do etapu praktycznego	63
IV.5. Wzór dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.....	65

I. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu określonych w standardzie wymagań, ustalonym przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

Egzamin ten, zwany również egzaminem zawodowym, jest egzaminem zewnętrznym. Umożliwia on uzyskanie porównywalnej i obiektywnej oceny poziomu osiągnięć zdającego poprzez zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu opracowanych przez instytucje zewnętrzne, funkcjonujące niezależnie od systemu kształcenia.

Rolę instytucji zewnętrznych pełnią: Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 1999 roku.

Na terenie swojej działalności (patrz mapka na wewnętrznej stronie okładki) okręgowe komisje egzaminacyjne przygotowują, organizują i przeprowadzają zewnętrzne egzaminy zawodowe. Egzaminy oceniać będą zewnętrzne komisje egzaminacyjne.

Egzaminy zawodowe mogą zdawać absolwenci wszystkich typów szkół zawodowych ponadgimnazjalnych i policealnych, które kształcą w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Egzaminy zawodowe przeprowadzane są 2 razy w ciągu roku szkolnego. Terminy egzaminów ustala i ogłasza dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nie później niż na 8 miesięcy przed terminem ich przeprowadzenia.

Dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych egzaminy przeprowadzane są w następnym tygodniu po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a dla absolwentów technikum i technikum uzupełniającego - w następnym tygodniu po zakończeniu egzaminu maturalnego.

Do egzaminu mogą przystąpić również absolwenci szkół zawodowych kształcących młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dla tej młodzieży, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych lub orzeczeń lekarskich, czas egzaminu pisemnego może być wydłużony o 30 minut, a warunki i przebieg egzaminu będą dostosowane do jej potrzeb.

I. 1. Jaka jest struktura egzaminu i w jakiej formie będą sprawdzane wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu?

Struktura egzaminu obejmuje dwa etapy: etap pisemny i etap praktyczny.

Etap pisemny składa się z dwóch części: część I obejmuje sprawdzenie wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w danym zawodzie, a część II – sprawdzenie wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Etap pisemny przeprowadzany jest w formie testu składającego się z zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

W części I test zawiera 50 zadań, a w części II – 20 zadań.

Czas trwania etapu pisemnego dla wszystkich zawodów wynosi 120 minut.

Etap praktyczny sprawdza określony zakres praktycznych umiejętności dla zawodu wynikających z tematów zadań ustalonych w standardzie wymagań egzaminacyjnych.

W tym etapie zdający powinien wykonać zadanie egzaminacyjne w formie testu praktycznego.

Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 180 minut i dłuższy niż 240 minut.

I. 2. Jakie wiadomości i umiejętności będą sprawdzane na egzaminie?

Na egzaminie będą sprawdzane tylko te wiadomości i umiejętności, które zostały zapisane w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu.

Standardy wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów ustalone zostały rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe z dnia 3 lutego 2003 r. i stanowią oddzielny załącznik do tego rozporządzenia (Dz.U. Nr 49, poz. 411 z dnia 24 marca 2003 r.).

Struktura standardu wymagań egzaminacyjnych dla zawodu odpowiada strukturze egzaminu. Oznacza to, że zawarte w standardzie umiejętności sprawdzane na egzaminie, ustalono odrębnie dla obu etapów egzaminu.

Umiejętności zapisane w standardzie, sprawdzane w etapie pisemnym, są przyporządkowane do określonych obszarów wymagań.

Umiejętności sprawdzane w części I ujęto w 3 obszarach wymagań:

- **czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych,**
- **przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych,**
- **bezpieczne wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.**

Umiejętności sprawdzane w części II ujęto w 2 obszarach wymagań:

- **czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów,**
- **przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych.**

W etapie praktycznym egzaminu sprawdzane umiejętności przyporządkowano do 4 obszarów wymagań:

- **planowanie czynności związanych z wykonaniem zadania,**
- **organizowanie stanowiska pracy,**
- **wykonywanie zadania egzaminacyjnego z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,**
- **prezentowanie efektu wykonanego zadania.**

Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu stanowi podstawę do przygotowania zadań egzaminacyjnych dla obu etapów egzaminu. Oznacza to, że zadania egzaminacyjne będą sprawdzały tylko te umiejętności, które zapisane są w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu. Rodzaj zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności przyporządkowane do danego obszaru wymagań będzie wiązał się ściśle z tym obszarem.

Umiejętności ujęte w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, dla obu etapów egzaminu, będą omówione wraz z przykładami zadań w rozdziałach II. i III. informatora.

Każdy zdający powinien zapoznać się ze standardem wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, w którym chce potwierdzić kwalifikacje zawodowe. Standard zamieszczony jest w rozdziale IV niniejszego informatora.

I. 3. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby zdać egzamin?

Przyjęto, że w etapie pisemnym zdający może otrzymać za każde prawidłowo rozwiązane zadanie 1 punkt.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska:

- z części I – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania,
- z części II – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania.

W etapie praktycznym oceniany będzie sposób wykonania zadania praktycznego oraz jego efekt, zgodnie z ustalonymi kryteriami oceniania przyjętymi dla danego zadania. Spełnienie ustalonych dla zadania kryteriów wykonania, pozwoli na uzyskanie maksymalnej liczby punktów.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Zdający zda egzamin zawodowy, jeśli spełni wymagania ustalone dla obu etapów egzaminu.

Zdający, który zdał egzamin, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w danym zawodzie.

UWAGA!

Informacje o wynikach egzaminu zdający uzyska od dyrektora szkoły.

I. 4. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby móc przystąpić do egzaminu?

Zdający powinien:

1. Ukończy szkołę i otrzymać świadectwo ukończenia szkoły.
2. Złożyć pisemną deklarację przystąpienia do egzaminu zawodowego do dyrektora swojej szkoły, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu.
3. Zgłosić się na egzamin w terminie i miejscu wyznaczonym przez okręgową komisję egzaminacyjną z dokumentem potwierdzającym tożsamość (z numerem PESEL).

Zdający o specjalnych potrzebach edukacyjnych powinien dodatkowo przedłożyć opinię lub orzeczenie wskazujące na dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu do jego indywidualnych potrzeb.

UWAGA!

Informacje o terminie i miejscu egzaminu może przekazać zdającym dyrektor szkoły lub dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

W zależności od specyfiki zawodu, w którym przeprowadzony będzie egzamin zawodowy, okręgowa komisja egzaminacyjna może wezwać zdającego na szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na określonych stanowiskach egzaminacyjnych. Szkolenie powinno być zorganizowane nie wcześniej niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu.

I. 5. Gdzie i od kogo można uzyskać szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym?

Szczegółowych informacji o egzaminie zawodowym oraz wyjaśnień dotyczących, między innymi, możliwości:

- powtórnego zdawania egzaminu zawodowego przez osoby, które nie zdały egzaminu,
- przystąpienia do egzaminu w terminie innym niż bezpośrednio po ukończeniu szkoły,
- udostępniania informacji na temat wyniku egzaminu,
- otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,

udziela dyrektor szkoły i okręgowa komisja egzaminacyjna.

II. ETAP PISEMNY EGZAMINU

II. 1. Organizacja i przebieg

Etap pisemny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu pisemnego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu nadzorującego, który będzie omawiał regulamin przebiegu egzaminu.

Po zajęciu miejsca w sali egzaminacyjnej otrzymasz arkusz egzaminacyjny i KARTĘ ODPOWIEDZI.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- stronę tytułową z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu, w którym odbywa się etap pisemny egzaminu oraz „Instrukcję dla zdającego” (w instrukcji znajdują się informacje o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego, wskazania dotyczące rozwiązywania zadań, zaznaczania odpowiedzi i sposobu poprawiania odpowiedzi w KARCIE ODPOWIEDZI),
- test 70 zadań wielokrotnego wyboru, w tym 50 zadań w części I ponumerowanych od 1 do 50 oraz 20 zadań w części II ponumerowanych od 51 do 70.

KARTA ODPOWIEDZI stanowi jedną stronę i zawiera:

- symbol cyfrowy zawodu i oznaczenie wersji arkusza egzaminacyjnego,
- miejsce na wpisanie Twojego numeru ewidencyjnego PESEL i zakodowanie go,
- miejsce na wpisanie Twojej daty urodzenia,
- tabele z numerami zadań odpowiadających części I oraz części II arkusza egzaminacyjnego z układem krater A, B, C, D do zaznaczania odpowiedzi,
- miejsce na naklejkę z kodem ośrodka.

Przeczytaj uważnie „Instrukcję dla zdającego” w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny i nie ma w nim błędów. Wykonaj polecenia zgodnie z „Instrukcją dla zdającego”.

Czas trwania etapu pisemnego egzaminu wynosi 120 minut (2 godziny zegarowe).

Uwaga: Jeśli jesteś uczniem o potwierdzonych specjalnych potrzebach edukacyjnych, to masz prawo do wydłużonego o 30 minut czasu trwania etapu pisemnego egzaminu zawodowego. Przewodniczący zespołu nadzorującego wskaże Ci miejsce na sali egzaminacyjnej i dopilnuje, abyś mógł zdawać egzamin w ustalonym dla Ciebie czasie.

Kolejność rozwiązywania zadań jest dowolna. Dobrze jednak będzie, jeśli rozplanujesz sobie czas egzaminu. Na rozwiązanie zadań z części I arkusza powinieneś przeznaczyć około 80 minut, na rozwiązanie zadań z części II - około 30 minut. Pozostałe 10 minut powinieneś wykorzystać na sprawdzenie, czy prawidłowo zaznaczyłeś odpowiedzi do poszczególnych zadań w KARCIE ODPOWIEDZI.

Pamiętaj! Pracuj samodzielnie!

Przystępując do rozwiązywania każdego zadania powinieneś:

- uważnie przeczytać całe zadanie,
- przeanalizować rysunki, tabele, itp. oraz treść poleceń,
- dobrze zastanowić się nad wyborem prawidłowej odpowiedzi,
- starannie zaznaczyć wybraną odpowiedź w KARCIE ODPOWIEDZI zgodnie z instrukcją w arkuszu egzaminacyjnym.

Po zakończeniu rozwiązywania zadań, sprawdź w KARCIE ODPOWIEDZI, czy dla wszystkich zadań zaznaczyłeś odpowiedzi.

Przewodniczący ogłosi koniec egzaminu i poinformuje, w jaki sposób będziesz mógł oddać swoją KARTĘ ODPOWIEDZI. Arkusz egzaminacyjny możesz zatrzymać dla siebie.

Jeśli wcześniej zakończysz rozwiązywanie zadań, zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do oddania KARTY ODPOWIEDZI.

II. 2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisu, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

1.1. stosować pojęcia, określenia i sformułowania specjalistyczne dotyczące materiałoznawstwa, technologii wypraw oraz uszlachetniania skór futerkowych i garbarstwa skór bez włosa,

czyli:

- *stosować pojęcia, określenia i sformułowania specjalistyczne dotyczące materiałoznawstwa skór futerkowych, np.: skóra futerkowa surowa, okrywa włosowa, topografia skóry futerkowej, linia grzbietowa, kłęb, histologiczna budowa włosa, osadzenie włosa, wytrzymałość tkanki skórnej, sortowanie i klasyfikacja skór, środki zaprawiające i barwiące włos,*
- *stosować pojęcia, określenia i sformułowania specjalistyczne dotyczące garbarstwa skór bez włosa, np.: skóra surowa, skóra gotowa, półfabrykat, mizdra i lico skóry, układ topograficzny skór, budowa histologiczna skóry, cykl technologiczny wyprawy skór, powłoka wykończeniowa skór,*
- *stosować pojęcia, określenia i sformułowania specjalistyczne dotyczące technologii wyprawy skór futerkowych, np.: technika i metody wykonywania procesów technologicznych, odwadnianie skór, wykończanie „na białe”, piklowanie skór, kąpielowe natłuszczanie skór,*
- *stosować pojęcia, określenia i sformułowania specjalistyczne dotyczące technologii wyprawy skór bez włosa, np.: dobieranie skór w partie produkcyjne, obróbka chemiczna i mechaniczna skór, piklowanie skór, struganie tkanki skórnej, wykończanie skór,*
- *stosować pojęcia, określenia i sformułowania specjalistyczne dotyczące technologii uszlachetniania skór futerkowych, np.: mechaniczne uszlachetnianie tkanki, polofiksowanie włosa, barwienie włosa półproduktami organicznymi, strzyżenie włosa,*
- *stosować pojęcia, określenia i sformułowania specjalistyczne dotyczące technologii uszlachetniania skór bez włosa, np.: apreturowanie skór, szlifowanie lica lub mizdry, lakierowanie skór, hydrofobizacja skór.*

Przykładowe zadanie 1.

Przeczytaj tekst:

„Skóry anilinowe charakteryzują się żywą i wyraźnie przezroczystą lub przeświecającą wykończeniową powłoką kryjącą, pod którą wyraźnie widoczny jest rysunek lica.”

Pojęcie „rysunek lica” oznacza

- A. kolor i odcień naturalnego lica skór.
- B. układ zagłębień po cebulkach włosowych.
- C. deseń lica nadany skórkom w procesie prasowania.
- D. jarzma i załamania widoczne na powierzchni skóry.

1.2. rozróżniać rodzaje skór surowych,

czyli:

- rozróżniać skóry pochodzące ze zwierząt gospodarskich /domowych/, np.: skóry bydła domowego, skóry końskie, skóry świńskie, skóry kóz, skóry kotów, skóry psów, skóry króli,
- rozróżniać skóry pochodzące ze zwierząt hodowlanych, np.: skóry lisów niebieskich, skóry tchórzofretek, skóry karakułów, skóry nutrii,
- rozróżniać skóry pochodzące ze zwierząt łownych, np.: skóry dzików, skóry kun, skóry zajęcy, skóry saren i jeleni,
- rozróżniać skóry ze zwierząt morskich, np.: skóry fok, skóry morsów,
- rozróżniać skóry z gadów i ptaków, np.: skóry z węży, skóry z krokodyli, skóry z jaszczurek, skóry ze strusi.

Przykładowe zadanie 2.

Przeczytaj tekst:

„Powierzchnia skóry wynosi 15 dm². Okrywa włosowa jest jedwabista, błyszcząca i pokryta różnymi lokami na całej powierzchni. Loki odznaczają się dużą sprężystością, trwałością i połyskiem. Tkanka skórna jest cienka i delikatna o małej ciągliwości.”

Powyższy tekst opisuje skórę

- A. z nutrii.
- B. z sarny.
- C. ze żrebaka.
- D. z owcy karakułowej.

1.3. rozróżniać surowce skórzane i półfabrykaty,

czyli:

- rozróżniać skóry surowe ze względu na przeznaczenie, np.: skóry na futra, skóry na kołnierze i obszycia, skóry na obuwie, skóry na odzież, skóry na pasy i wyroby techniczne, skóry na galanterię,
- rozróżniać półfabrykaty skór, np.: Wet-Blue, Wet-White, Wet-Brown, Crust, skóry wyprawione „na białą”,
- rozróżniać asortymenty skór gotowych, np.: skóry galanteryjne, skóry rękawiczkowe, skóry rymarskie, skóry futerkowe na obszycia i kołnierze,
- rozróżniać skóry ze względu na sposób wykończenia i uszlachetniania, np.: skóry lakierowane, skóry z licem korygowanym, pololuksy, skóry nubukowe, welury.

Przykładowe zadanie 3.

Skóry z okrywą włosową, wykończone od strony mizdry przez nałożenie na tkanę skórną sztucznego lica, to skóry

- A. nubukowe.
- B. pololuksy.
- C. polofiksy.
- D. welury.

1.4. rozpoznawać wady i uszkodzenia skór surowych,

czyli:

- *rozpoznawać wady skór surowych, np.: jarzmowatość, luźność tkanki skórnej, golizny (brak okrywy włosowej), brak właściwego profilu, nieprawidłowa struktura (garby, rozciągnięcia boków), przerosty okrywy włosowej, łamliwość włosa, zagnicia tkanki skórnej,*
- *rozpoznawać uszkodzenia skór surowych, np.: dziury, zacięcia, obtarcia, rozdarcia, zrogowacenie termiczne i chemiczne tkanki skórnej (degeneracja białka).*

Przykładowe zadanie 4.

Dziury, wychwyty, zacięcia, rozdarcia, zadrapania lica – to uszkodzenia skór surowych

- A. mechaniczne.
- B. biologiczne.
- C. chemiczne.
- D. termiczne.

1.5. rozróżniać procesy technologiczne wyprawy skór,

czyli:

- *rozróżniać procesy technologiczne wyprawy skór bez włosa, np.: moczenie, wapnienie, piklowanie, wytrawianie, garbowanie, barwienie, malowanie, prasowanie, zmiękczenie,*
- *rozróżniać procesy technologiczne wyprawy skór futerkowych, np.: moczenie, pranie, piklowanie, garbowanie, barwienie włosa, barwienie tkanki skórnej, czesanie włosa, trocinowanie włosa, strzyżenie włosa, szlifowanie tkanki skórnej.*

Przykładowe zadanie 5.

Zapoznaj się z fragmentem instrukcji technologicznej wyprawy skór:

„Do bębna z wypłukanymi skórami (golec) wlewamy wodę i dodajemy przez właz sól kuchenną. Bęben obraca się 15 – 20 minut. Następnie przez oś bębna dozujemy rozcieńczony (w stosunku 1:20) techniczny kwas siarkowy w trzech porcjach, co 10 minut dodajemy kolejną porcję. Po dodaniu ostatniej porcji kwasu skóry obraca się około 3 godzin i kontroluje zakończenie procesu.”

Powyższy fragment dotyczy procesu

- A. piklowania skór.
- B. wytrawiania skór.
- C. odwapniania skór.
- D. zobojetniania skór.

1.6. wskazywać zasady dotyczące procesów wyprawy skór bez włosa oraz wyprawy i uszlachetniania tkanki skórnej i okrywy włosowej skór futerkowych,

czyli:

- *wskazywać zasady dotyczące procesów wyprawy skór bez włosa, np.: rozsortowywania surowca ze względu na przeznaczenie asortymentowe skór gotowych, zachowywania parametrów technologicznych, stosowania temperatury kąpeli technologicznych poniżej temperatury degradacji białka, „przeciwprądu” w procesie garbowania roślinnego,*
- *wskazywać zasady dotyczące procesów wyprawy skór futerkowych, np.: zachowania naskórka, ograniczenia ruchu mechanicznego skór w kąpielach technologicznych, zabezpieczenia włosa przed zabrudzeniem chemicznym, głębokości szlifowania tkanki skórnej,*
- *wskazywać zasady dotyczące procesów uszlachetniania tkanki skórnej, np.: zasady tworzenia warstwowych powłok kryjących (np.: grubość nakładania powłok kryjących), kohezji i adhezji apretur wykończeniowych,*
- *wskazywać zasady dotyczące procesów uszlachetniania okrywy włosowej skór futerkowych, np.: zachowania naturalnej barwy okrywy włosowej, głębokości apreturowania włosa do polofiksowania.*

Przykładowe zadanie 6.

Podczas barwienia skór futerkowych metodą kąpielową należy pamiętać o tym, że temperatura skurczu barwionych skór powinna być wyższa o około 25⁰C od temperatury procesu barwienia. Nieprzestrzeganie tej zasady może doprowadzić do

- A. sfilcowania włosa.
- B. wypadania włosa.
- C. odgarbowania skór.
- D. degradacji białka.

1.7. rozróżniać środki do konserwacji skór surowych, do procesów technologicznych, renowacji i konserwacji skór i wyrobów skórzanych,

czyli:

- *rozróżniać środki do konserwacji skór surowych, np.: sól kuchenną, związki dezynfekujące, środki bakteriobójcze,*
- *rozróżniać środki do procesów technologicznych wyprawy skór, np.: wapno hydratyzowane, kwas siarkowy, garbniki roślinne, garbnik chromowy, tłuszcze do skór,*
- *rozróżniać środki do uszlachetniania tkanki skórnej, np.: barwniki do skór, apretury garbarskie, lakiery do skór, pigmenty i farby garbarskie, garbarskie środki chwytowe,*
- *rozróżniać środki do uszlachetniania okrywy włosowej skór futerkowych, np.: barwniki do włosa, środki wybielające i rozjaśniające włos, apretury polofiksujące, środki umartwiające i zaprawiające włos,*
- *rozróżniać środki do renowacji skór gotowych i wyrobów skórzanych, np.: środki zmywające i czyszczące skóry i okrywę włosową, apretury i pasty kryjące do skór, barwniki do skór, utrwalacze i lakiery wykończeniowe do skór, barwniki do włosa,*
- *rozróżniać środki do konserwacji skór gotowych i wyrobów skórzanych, np.: pasty natłuszczające, środki odkażające, preparaty przeciwplesniowe, środki przeciw insektom.*

Przykładowe zadanie 7.

Do konserwacji skór surowych stosuje się

- A. sodę oczyszczoną.
- B. kwas mrówkowy.
- C. kwas siarkowy.
- D. sól kuchenną.

1.8. rozróżniać maszyny i urządzenia stosowane w procesie wyprawy skór,

czyli:

- *rozróżniać maszyny i urządzenia stosowane w procesach chemicznych wyprawy skór, np.: doły garbarskie, bęben garbarski, cytrok, pralnica,*
- *rozróżniać maszyny i urządzenia stosowane w procesach mechanicznej obróbki tkanki skórnej, np.: odmięśniarka, dwojarka, strugarka, szlifierka, zmiękczarka, nóż do obcinania i profilowania skór,*
- *rozróżniać maszyny i urządzenia stosowane w procesach mechanicznej obróbki okrywy włosowej, np.: strzyżarka, czesarka, prasowaczka, trzeparka, epilerka,*
- *rozróżniać maszyny stosowane w procesach wykończenia i uszlachetniania skór, np.: maszyna do prasowania skór, agregat natryskowy, rolcoter, agregat do malowania skór, maszyna do mierzenia skór, agregat suszarniczy.*

Przykładowe zadanie 8.

Do procesu barwienia skór futerkowych metodą kąpielową stosuje się

- A. epilerkę.
- B. cytrok futrzarski.
- C. czesarkę futrzarską.
- D. trzepaczkę mechaniczną.

1.9. stosować zasady cechowania, pakowania i przechowywania skór,

czyli:

- *stosować zasady cechowania skór, dotyczące np.: miejsca cechowania, stosowania znormalizowanych skrótów i oznaczeń według Kodów Materiałowo-Towarowych,*
- *stosować zasady pakowania skór, dotyczące np.: zgodności asortymentowej, zgodności wielkości skór, wymogów odbiorcy, wymogów obowiązujących norm,*
- *stosować zasady przechowywania skór, np.: zachowania parametrów technicznych magazynowania, sposobu układania skór w zależności od asortymentu.*

Przykładowe zadanie 9.

Skóry surowe zdejmowane „płasko” przechowuje się w magazynie ułożone w stosy. Długotrwały okres magazynowania może doprowadzić do zagrzenia się ich w stosie i zniszczenia. Aby przeciwdziałać temu zjawisku - co pewien czas - należy

- A. przekładać skóry w stosie.
- B. płukać skóry w zimnej wodzie.
- C. wietrzyć pomieszczenia magazynowe.
- D. przewietrzać skóry chłodnym powietrzem.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. wskazywać metody konserwacji i magazynowania skór surowych, półfabrykatów skórzanych i skór wyprawionych,

czyli:

- wskazywać metody konserwacji skór surowych w zależności od rodzaju skór, np.: suszenie na prawidłach skór futerkowych zdejmowanych workowo, solenie skór bydłych świeżych, suszenie przez rozpinanie skór zdejmowanych płasko z kóz lub owiec,
- wskazywać metody konserwacji półfabrykatów skórzanych w zależności od etapu produkcji skór, np.: zalewanie „mleczkiem wapiennym” skór w golcu, nawilżenie i zabezpieczenie przed wysychaniem skór *Wet-Blue*, wysuszenie skór w stanie *Crust*,
- wskazywać metody konserwacji skór wyprawionych w zależności od rodzaju i przeznaczenia asortymentowego, np.: natłuszczanie powierzchni lica skór obuwowych, trzepanie i przewietrzanie skór futerkowych, zabezpieczanie skór welurowych i nubukowych przed wilgocią,
- wskazywać metody magazynowania skór surowych w zależności od ich rodzaju, np.: składanie i układanie w stosy skór dużych, rozkładanie i układanie stosów skór małych zdejmowanych płasko, wieszanie w wiązkach na haczykach skór futerkowych zdejmowanych workowo,
- wskazywać metody magazynowania różnych rodzajów półfabrykatów skórzanych, np.: *Wet-Blue* – układanie w stosy na podestach drewnianych w wilgotnych pomieszczeniach, *Crust* – rolowanie i układanie na półkach regałów,
- wskazywać metody magazynowania różnych asortymentów i rodzajów skór wyprawionych, np.: wieszanie skór futerkowych małych wyprawianych bez rozcinania na wieszakach w pomieszczeniach o odpowiedniej temperaturze i wilgotności powietrza, układanie w stosy na podestach drewnianych w stanie rozłożonym skór podeszwowych i podpodeszwowych w magazynach o temperaturze 5-15⁰C i wilgotności powietrza 60-65%, układanie na półkach regałów zrolowanych skór z przeznaczeniem na wierzchy obuwowe w pomieszczeniach magazynowych o temperaturze 5-15⁰C i wilgotności powietrza 60-65%.

Przykładowe zadanie 10.

Skóry futerkowe królików hodowlanych przeznaczone na futrzarstwo zdejmowane są workowo. Wskaż metodę ich konserwacji.

- A. Nawilżanie mleczkiem wapiennym.
- B. Rozcinanie, zasolenie i układanie w stosy.
- C. Swobodne suszenie napiętych skór na prawidła.
- D. Rozcinanie na bokach i suszenie w podwyższonej temperaturze.

2.2. dobierać metody i techniki wyprawy skór,

czyli:

- *dobierać metody wyprawy skór w zależności od określonego asortymentu skór gotowych, np.: metoda wyprawy skór odzieżowych, metoda wyprawy skór na wierzchy obuwia, metoda wyprawy skór technicznych, metoda wyprawy skór futerkowych z okrywą włosową naturalną, metoda wyprawy skór futerkowych uszlachetnianych,*
- *dobierać metody wyprawy skór w zależności od rodzaju wykończenia, np.: wykończenie skór bez włosa z licem naturalnym, wykończenie skór bez włosa z licem korygowanym lub sztucznym, wykończenie skór futerkowych „na białło”, wykończenie skór futerkowych na imitację skór zwierząt szlachetnych,*
- *dobierać metody wyprawy skór w zależności od rodzaju surowca, np.: produkcja skór odzieżowych ze skór owczych, wyprawa skór odzieżowych ze skór bydłeczych, wyprawa skór owczych futerkowych na imitację tchórza, wyprawa skór z nutrii na imitację tchórza,*
- *dobierać techniki wyprawy skór w zależności od możliwości technicznych zakładu, np.: suszenie skór na ramach perforowanych, suszenie skór w suszarni próżniowej, moczenie skór w dolach garbarskich, moczenie skór w bębnach garbarskich, malowanie skór szczotkowe, malowanie skór rolcoterem,*
- *dobierać techniki wyprawy w zależności od rodzaju i właściwości fizycznych skór, np.: moczenie skór futerkowych w cytrokach, moczenie skór bydłeczych w bębnach garbarskich, prowadzenie procesów kąpielowych dla skór o słabej tkance skórnej, prowadzenie operacji mechanicznych dla skór o luźnej i zwartej tkance skórnej.*

Przykładowe zadanie 11.

Do skór podeszwowych i podpodeszwowych należy stosować metodę garbowania

- A. roślinnego.
- B. żelazowego.
- C. siarkowego.
- D. formalinowego.

2.3. dobierać wartości parametrów operacji technologicznych w procesie wyprawy skór,

czyli:

- *dobierać wartości parametrów operacji technologicznych w procesie wyprawy skór, np.: dla procesów kąpielowych – moczenia, wapnienia, garbowania, barwienia, tłuszczenia skór – współczynnika kąpielowego, temperatury, czasu trwania procesu, składu ilościowego składników kąpeli technologicznych,*
- *dobierać wartości parametrów operacji technologicznych w procesie wyprawy skór, w zależności od asortymentu obrabianych skór np.: docisk wałów roboczych wyżymarki przy maszynowym odwodnieniu skór, grubości ścinania tkanki skórnej przy maszynowym struganiu skór, siły docisku stołu roboczego i temperatury płyty prasującej przy prasie hydraulicznej podczas wykończania apreturowanych skór.*

Przykładowe zadanie 12.

Wskaż parametry procesu moczenia (współczynnik kąpielowy, temperaturę i czas trwania procesu) skór bydlęcych konserwacji mokro-solonej wysortowanych i przeznaczonych na wierzchy obuwiowe.

- A. 1,0; 15⁰C; 10h
- B. 1,5; 10⁰C; 5h
- C. 1,0; 20⁰C; 4h
- D. 2,0; 25⁰C; 12h

2.4. dobierać materiały, surowce i półfabrykaty skórzane do asortymentów skór gotowych,

czyli:

- *dobierać materiały do wyprawy skór gotowych do określonych asortymentów skór, np.: kwas mrówkowy do piklowania skór futerkowych, kwas siarkowy do piklowania skór wyprawianych bez włosa na skóry techniczne, trociny z drewna beżzywicznego do czyszczenia włosa skór owczych naturalnych,*
- *dobierać surowce skórzane do określonych asortymentów skór gotowych, np.: surowiec na skóry techniczne, na galanterię lekką,*
- *dobierać półfabrykaty skórzane do określonych asortymentów skór gotowych, np.: Wet-Blue z gładkim i nieuszkodzonym licem z przeznaczeniem na wierzchy obuwia damskiego, Crust szlifowany drobnym papierem na skóry obuwiowe „Nappa”.*

Przykładowe zadanie 13.

Półfabrykat skór w stanie Wet-Blue, których lico ma liczne i głębokie uszkodzenia, należy wykorzystać jako surowiec do produkcji skór

- A. welurowych.
- B. anilinowych.
- C. juchtowych.
- D. nubuków.

2.5. dobierać środki do renowacji i konserwacji skór i wyrobów skórzanych oraz skór futerkowych i wyrobów futrzarskich na podstawie ich oceny organoleptycznej,

czyli:

- *dobierać środki do renowacji skór na podstawie ich oceny organoleptycznej, np.: zestaw kryjący dla skór ze startym licem,*
- *dobierać środki do renowacji wyrobów skórzanych na podstawie ich oceny organoleptycznej, np.: rodzaj papieru ściernego do podniesienia „włosa” na kurtce ze skór welurowych, na powierzchni której występują miejscowe zatarcia skóry przy kieszeniach,*
- *dobierać środki do renowacji skór futerkowych na podstawie ich oceny organoleptycznej, np.: barwniki do odnowienia barwy okrywy włosowej skór futerkowych,*

- *dobierać środki do renowacji wyrobów futrzarskich na podstawie ich oceny organoleptycznej, np.: zestaw apretury połyskowej - polofiksującej dla futra ze skór owczych imitujących tchórza, które na skutek starzenia się zatraciło swój pierwotny wygląd,*
- *dobierać środki do konserwacji skór i wyrobów skórzanych na podstawie ich oceny organoleptycznej, np.: środki natłuszczające dla skór i obuwia ze skór Pull-ap,*
- *dobierać środki do konserwacji skór futerkowych i wyrobów futrzarskich na podstawie ich oceny organoleptycznej, np.: rodzaj trocin do wyczyszczenia okrywy włosowej skór lub wyrobu futrzarskiego.*

Przykładowe zadanie 14.

Do wyczyszczenia płaszcza damskiego ze skór owczych welurowych należy użyć trocin

- A. drobnoziarnistych z drzew iglastych.
- B. gruboziarnistych z drzew iglastych.
- C. drobnoziarnistych z drzew liściastych bezżywiczych.
- D. gruboziarnistych z drzew liściastych bezżywiczych.

2.6. obliczać zużycie materiałów i środków pomocniczych do wykonywania określonych prac,

czyli:

- *obliczać zużycie materiałów do wykonywania określonych prac, np.: ilość skór surowych do wyprodukowania określonej ilości towaru gotowego,*
- *obliczać zużycie środków pomocniczych do wykonywania określonych prac, np.: ilość kwasu, soli i wody do sporządzenia roztworu roboczego pikla futrzarskiego do spiklowania skór z nutrii.*

Przykładowe zadanie 15.

Normy zużycia środków chemicznych dla procesów odwapniania i wytrawiania skór na wierzchy obuwiowe przewidują zużycie na 1 kg wagi operacyjnej skór:

- 3,4% siarczanu amonu,
- 1,2% kwasu mlekowego,
- 0,05% garbonu (*środek enzymatyczny*).

Ile siarczanu amonu należy zużyć do przygotowania kąpieli technologicznej dla 2000 kg skór bydlęcych w golcu, w celu ich odwapnienia i wytrawienia?

- A. 15 kg
- B. 24 kg
- C. 34 kg
- D. 68 kg

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

3.1. wskazywać zagrożenia wynikające z zachowań własnych na stanowiskach związanych z wykonywaniem zadań produkcyjnych wyprawy i uszlachetniania skór oraz czyszczenia i renowacji wyrobów,

czyli:

- *wskazywać zagrożenia wynikające z zachowań własnych pracownika na stanowiskach związanych z wykonywaniem zadań produkcyjnych wyprawy i uszlachetniania skór oraz czyszczenia i renowacji wyrobów, np.: toksyczne zatrucie parami rozpuszczalnika, poparzenie skóry rąk i twarzy, zniszczenie odzieży tekstylnej, powstanie pożaru.*

Przykładowe zadanie 16.

Nie stosowanie środków ochrony indywidualnej podczas pracy z trichloroetylenem, używanym do czyszczenia okrywy włosowej skór i wyrobów futrzarskich, może spowodować

- A. zatrucie oparami rozpuszczalnika.
- B. zniszczenie odzieży tekstylnej.
- C. poparzenie skóry rąk i twarzy.
- D. powstanie pożaru.

3.2. wskazywać zagrożenia dla zdrowia i życia pracownika występujące w zakładzie garbarskim,

czyli:

- *wskazywać zagrożenia dla zdrowia i życia pracownika występujące w zakładzie garbarskim, np.: poparzenie termiczne podczas pracy z agresywnymi substancjami chemicznymi, podczas pobierania chemikaliów z magazynu, dozowania chemikaliów przy sporządzaniu roztworów roboczych, zlewania kąpieli technologicznych,*
- *wskazywać zagrożenia dla zdrowia i życia pracownika podczas obsługi maszyn i urządzeń, np.: porażenie prądem elektrycznym, urazy mechaniczne podczas podawania skór pod wałek nożowy strugarki przy ścienianiu skór, podawania skór pod nóż taśmowy dwojarki przy operacji dwojenia, przy maszynowym stryżeniu okrywy włosowej skór futerkowych, przy obsłudze bębnow garbarskich obrotowych,*
- *wskazywać zagrożenia dla zdrowia i życia pracownika podczas wykonywania prac w pomieszczeniach o podwyższonym natężeniu dźwięku, np.: osłabienie słuchu, utrata słuchu, bóle głowy.*

Przykładowe zadanie 17.

Podczas prasowania skór z okrywą włosową w procesie polofiksowania wydzielają się toksyczne opary formaldehydu. Brak sprawnego urządzenia wentylacyjnego może spowodować

- A. zatrucie pyłowe o działaniu alergicznym.
- B. zabrudzenie i podrażnienie skóry rąk.
- C. zapylenie i łzawienie oczu.
- D. zatrucie toksyczne.

3.3. wskazywać zagrożenia dla środowiska naturalnego ściekami i odpadami z procesów technologicznych wyprawy skór oraz metody ich ograniczania i utylizacji,

czyli:

- *wskazywać zagrożenia dla środowiska naturalnego ściekami i odpadami z procesów technologicznych wyprawy skór, np.: zatrucie fauny i flory zbiorników wodnych (roztwory poprodukcyjne kąpieli namokowej lub garbującej zawierają szkodliwe związki chlorków i chromu),*
- *wskazywać metody ograniczania i utylizacji ścieków i odpadów z procesów technologicznych wyprawy skór, np.: zmniejszenie zużycia związków chromu przez zastąpienie ich innymi garbnikami, odzyskiwanie garbnika chromowego przez regenerację brzeczek chromowych, wykorzystanie wiórów chromowych do produkcji wtórnej skóry.*

Przykładowe zadanie 18.

Wskaż sposób ograniczenia szkodliwości substancji i związków chemicznych, używanych do wyprawy skór.

- A. Zmiana używanych garbników.
- B. Zmiana surowca do produkowanych skór.
- C. Podniesienie temperatury kąpieli technologicznych.
- D. Zwiększenie ilości wody w kąpielach technologicznych.

3.4. dobierać środki ochrony indywidualnej i zabezpieczenia techniczne zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz z zakładowymi regulaminami obowiązującymi przy wykonywaniu garbowania,

czyli:

- *dobierać środki ochrony indywidualnej i zabezpieczenia techniczne zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz z zakładowymi regulaminami obowiązującymi przy wykonywaniu garbowania, np.: rękawice ochronne, fartuch i okulary przy dozowaniu i pobieraniu kwasu siarkowego, buty gumowe i fartuch podczas sporządzania kąpieli technologicznych, osłony części wirujących maszyn garbarskich, zastawy bębnow obrotowych garbarskich, zabezpieczenia dołów garbarskich.*

Przykładowe zadanie 19.

Podczas sporządzania kąpieli piklującej z wody, soli obojętnej i mocnego kwasu (np.: stężonego kwasu siarkowego), jako środki ochrony osobistej, należy zastosować:

- A. nakrycie głowy, rękawice, okulary ochronne.
- B. fartuch ochronny, buty gumowe, nakrycie głowy.
- C. rękawice ochronne, nakrycie głowy, buty gumowe.
- D. fartuch ochronny, buty gumowe, rękawice, okulary ochronne.

3.5. wskazywać sposoby udzielania pomocy przedlekarskiej poszkodowanemu w wypadku na stanowisku pracy,

czyli:

- *wskazywać sposoby udzielania pomocy przedlekarskiej poszkodowanemu w wypadku na stanowisku pracy, np.: wykonanie opatrunku, założenie opaski uciskowej, odpowiednie ułożenie poszkodowanego,*
- *wskazywać sposoby udzielania pomocy przedlekarskiej przy omdleniach, porażeniu prądem, poparzeniach wrzątkiem, kwasem, zatruciach.*

Przykładowe zadanie 20.

Podczas podawania skór pod wałek nożowy strugarki przy ścienianiu skór pracownik doznał urazu przedramienia, wskutek czego nastąpił krwotok. Udzielając pomocy przedlekarskiej, należy

- A. poszkodowanego ułożyć w pozycji „głowa nisko nogi wysoko”.
- B. poszkodowanemu założyć opatrunek sterylny ochronny bez ucisku.
- C. poszkodowanemu nałożyć opatrunek uciskowy powyżej rany.
- D. poszkodowanemu nałożyć opatrunek uciskowy poniżej rany.

II. 3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki, np.: rynek, popyt, podaż, bezrobocie, inflacja,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa pracy, np.: umowa o pracę, urlop, wynagrodzenie za pracę,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa podatkowego, np.: podatek dochodowy, podatek VAT, akcyza, PIT,
- rozróżniać pojęcia z obszaru podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, np.: REGON, numer identyfikacji podatkowej-NIP, rachunek bankowy.

Przykładowe zadanie 1.

Poprzez określenie płacy brutto należy rozumieć kwotę wynagrodzenia pracownika

- A. bez podatku dochodowego.
- B. określoną w umowie o pracę.
- C. obliczoną do wypłaty.
- D. pomniejszoną o składki ZUS.

1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem, np.: umowa o pracę, Kodeks Pracy, deklaracja ZUS,
- rozróżniać dokumenty związane z działalnością gospodarczą, np.: polecenie przelewu, faktura, deklaracja podatkowa.

Przykładowe zadanie 2.

Jak nazywa się przedstawiony na rysunku dokument regulujący rozliczenie bezgotówkowe?

- A. Czek potwierdzony.
- B. Polecenie przelewu.
- C. Faktura VAT.
- D. Weksel prosty.

nazwa odbiorcy: HURTOWNIA ZABAWEK UL. JASNA 4
 nazwa odbiorcy cd.: 61-615 KROTOSZYŃ
 nr rachunku odbiorcy: 41 10 60 00 46 00 00 12 34 56 48 91 23
 waluta: PLN kwota: 1250
 nr rachunku zlecającego (opcjonalnie) i kwota słownie (opcjonalnie): 41 10 60 00 46 00 00 12 13 14 15 16 17
 nazwa zlecającego: SKLEP NR. 12 UL. OGRODOWA 12
 nazwa zlecającego cd.: 48-305 BIELSKO-BIAŁA
 tytułem: ZAPŁATA FAKTURY VAT 213/03
 tytułem cd.:
 06
 Oplata:
 pieczęć, data i podpis(y) zlecającego na ostatnim blankiecie

1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta,

czyli:

- *identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracownika określone w Kodeksie Pracy, umowie o pracę, np.: prawo do urlopu, czas pracy, wynagrodzenie za pracę,*
- *identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracodawcy określone w Kodeksie Pracy, umowie o pracę, względem ZUS, urzędu skarbowego, np.: terminowe wypłacanie wynagrodzeń, odprowadzanie składek ubezpieczenia zdrowotnego i emerytalnego, zapewnienie bezpiecznych warunków pracy,*
- *identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia bezrobotnego na podstawie Ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, np.: rejestracja w biurze pracy, zasady pobierania zasiłku, oferty pracy dla bezrobotnych, w tym bezrobotnych absolwentów,*
- *identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia klienta podane w umowach kupna-sprzedaży, z tytułu gwarancji, reklamacji przy zakupach towarów i usług.*

Przykładowe zadanie 3.

Na podstawie której z wymienionych poniżej umów, przysługuje pracownikowi prawo do urlopu wypoczynkowego?

- A. Umowy – zlecenia.
- B. Umowy o dzieło.
- C. Umowy o pracę.
- D. Umowy agencyjnej.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- *analizować oferty urzędów pracy, placówek doskonalących w zawodzie oraz oferty kursów zawodowych, dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych i dostosowania ich do potrzeb rynku pracy,*
- *analizować oferty zakładów pracy, urzędów pracy, biur pośrednictwa dotyczące poszukiwania pracownika i zatrudnienia, przedstawione w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, tablic ogłoszeń,*
- *analizować informacje związane z podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej zawarte, np.: w Kodeksie spółek handlowych, danych z urzędu pracy na temat lokalnego rynku pracy, zapotrzebowania na usługi i towary.*

Przykładowe zadanie 4.

W lokalnej prasie ukazało się ogłoszenie następującej treści:

Firma z kapitałem zagranicznym specjalizująca się w wyposażeniu warsztatów i magazynów w sprzęt techniczny *poszukuje kandydata na stanowisko*

MAGAZYNIERA

WYMAGANIA:

- *wykształcenie średnie techniczne,*
- *obsługa komputera,*
- *znajomość języka niemieckiego.*

Ponadto mile widziane jest:

- *doświadczenie na podobnym stanowisku.*
- *prawo jazdy kategorii B.*

Oferty wraz z listem motywacyjnym, życiorysem i zdjęciem w terminie dwóch tygodni od daty ukazania się ogłoszenia prosimy przysyłać na adres:

Firma „TECHNOPOL” 30-999 NIEZNAŃÓW ul. Warsztatowa 1.

Wymagania stawiane przez firmę spełnia osoba, która ukończyła

- A. technikum budowlane, pracuje w magazynie i ma prawo jazdy kat.B.
- B. technikum elektryczne, ma prawo jazdy kat B i zna język niemiecki.
- C. technikum chemiczne, korzysta z komputera i pracowała jako magazynier.
- D. technikum mechaniczne, obsługuje komputer i zna język niemiecki.

2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- *sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem, np.: list intencyjny, list motywacyjny, curriculum vitae,*
- *sporządzić dokumenty niezbędne przy uruchamianiu indywidualnej działalności gospodarczej, np.: wniosek o zarejestrowanie firmy, zgłoszenie do urzędu statystycznego o nadanie numeru REGON i urzędu skarbowego o przyznanie numeru identyfikacji podatkowej-NIP,*
- *sporządzić dokumenty związane z wykonywaniem działalności gospodarczej, np.: zgłoszenie do ZUS, polecenie przelewu, fakturę, księgę przychodów i rozchodów.*

Przykładowe zadanie 5.

Na jaką kwotę w zł hotel wystawi fakturę firmie za korzystanie z noclegu przez dwóch jej pracowników podczas służbowego wyjazdu?

Nazwa usługi	J.M.	Ilość osób	Cena jedn.	Wartość netto	VAT	Wartość VAT	Wartość brutto
Nocleg w hotelu „Azalia”	jedna doba	2	100,00 zł	200,00 zł	7 %	14 zł	zł
Razem:				200,00 zł	7 %	14 zł	zł
W tym:					zw 22% 7% 0%	14 zł	X
Do zapłaty:							zł

- A. 107 zł
- B. 114 zł
- C. 207 zł
- D. 214 zł

2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, czyli:

- rozróżniać skutki zawarcia umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, np.: opłaty składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, prawo do urlopu, wysokość podatku,
- rozróżniać skutki rozwiązania umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, bez wypowiedzenia, niezgodne z prawem, np.: przywrócenie do pracy,
- rozróżniać skutki zawarcia i rozwiązania umowy o pracę dla pracodawcy, np.: wystawienie świadectwa pracy, odprowadzanie składek pracowniczych, płacenie podatków, ustalenie wymiaru urlopów, wypłacanie zaliczek.

Przykładowe zadanie 6.

Jaka kwota wynagrodzenia brutto w zł została naliczona pracownikowi za miesiąc pracy, zatrudnionemu w HURTOWNI „AS” s.a. na podstawie umowy o pracę?

- A. 2 400 zł
- B. 1 600 zł
- C. 1 200 zł
- D. 240 zł

HURTOWNIA „AS” s.a. ul. Wiosenna 1 <small>/pieczęć przedsiębiorcy/</small> 60-623 Poznań <small>/numer REGON – EKD/</small> 012 775 62	Poznań 2003.01.06 <small>/miejscowość i data/</small>
UMOWA O PRACĘ	
zawarta w dniu 6 stycznia 2003 roku	
<small>/data zawarcia umowy/</small>	
między Markiem Nowakiem - prezesem	
<small>/imię i nazwisko pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>	
a Anna Jabłońska, Poznań ul. Biała 12	
<small>/imię i nazwisko pracownika oraz jego miejsce zameldowania/</small>	
zawarta na czas nieokreślony	
<small>/okres próbny, czas nieokreślony, czas określony, czas wykonywania określonej pracy/</small>	
1. Strony ustalają następujące warunki zatrudnienia:	
1)	rodzaj umówionej pracy: sprzedawca
	<small>/stanowisko, funkcja, zawód, specjalność/</small>
2)	miejsce wykonywania pracy: sprzedawca w Hurtowni „AS”
3)	wymiar czasu pracy: etat – 40 godz. tygodniowo
4)	wynagrodzenie: 2000 zł /słownie dwa tysiące zł/ + premia
	regulaminowa 20% wynagrodzenia zasadniczego
5)	inne warunki zatrudnienia: brak
2. Dzień rozpoczęcia pracy: 06. stycznia 2003. roku	
06.01. 2003 <small>/data i podpis pracownika/</small>	 <small>/podpis pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>

II. 4. Odpowiedzi do przykładowych zadań

Część I

Zadanie 1: A	Zadanie 2: D	Zadanie 3: B	Zadanie 4: A	Zadanie 5: A
Zadanie 6: D	Zadanie 7: D	Zadanie 8: B	Zadanie 9: A	Zadanie 10: C
Zadanie 11: C	Zadanie 12: D	Zadanie 13: A	Zadanie 14: C	Zadanie 15: D
Zadanie 16: A	Zadanie 17: D	Zadanie 18: A	Zadanie 19: D	Zadanie 20: C

Część II

Zadanie 1: **B** Zadanie 2: **B** Zadanie 3: **C** Zadanie 4: **D** Zadanie 5: **D** Zadanie 6: **A**

III. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU

III. 1. Organizacja i przebieg

Etap praktyczny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu praktycznego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, który będzie omawiał regulamin przebiegu etapu praktycznego egzaminu.

Po potwierdzeniu gotowości przystąpienia do etapu praktycznego wylosujesz arkusz egzaminacyjny z zadaniem egzaminacyjnym.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- stronę tytułową z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu, w którym odbywa się etap praktyczny egzaminu,
- zadanie egzaminacyjne z instrukcją i dokumentacją do jego wykonania,
- „Informację dla zdającego” (o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego oraz wskazania dotyczące wykonywania zadania),
- formularz pt. „PLAN DZIAŁANIA”,
- miejsce na obliczenia, rysunki lub szkice.

Przeczytaj uważnie „Informację dla zdającego” znajdującą się w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny i czy nie ma w nim usterek. Wykonaj polecenia zawarte w „Informacji dla zdającego”.

Następnie zapoznaj się z treścią zadania egzaminacyjnego, dokumentacją do jego wykonania, stanowiskiem egzaminacyjnym oraz instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń znajdujących się na stanowisku pracy. Na wykonanie tych czynności masz 20 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu. Dobrze wykorzystaj ten czas!

Etap praktyczny egzaminu trwa **240** minut (4 godziny zegarowe). W ciągu tego czasu musisz wykonać zadanie egzaminacyjne, które obejmuje:

- zaplanowanie przez Ciebie działań związanych z wykonaniem zadania i zapisanie ich w formularzu „PLAN DZIAŁANIA” – na tę część zadania przeznacz ok. 20 minut,
- zorganizowanie stanowiska pracy odpowiednio do zaplanowanych działań – na tę część zadania przeznacz ok. 20 minut,
- wykonanie operacji technologicznych, w tym czynności pozwalających na uzyskanie zamierzonego efektu, zgodnie z warunkami określonymi w zadaniu, zajmie Ci najwięcej czasu; powinieneś też pamiętać o uporządkowaniu stanowiska pracy,
- zaprezentowanie efektu wykonanego zadania z uwzględnieniem uzasadnienia sposobu wykonania oraz oceny jakości wykonania – na tę część zadania będziesz miał ok. 10 minut.

Postępuj zgodnie z „Instrukcją do wykonania zadania”.

Pamiętaj!

Zadanie musisz wykonać samodzielnie i w przewidzianym czasie.

Powinieneś wykonywać czynności z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, a także:

- zwracaj uwagę na ład i porządek na stanowisku pracy,
- uporządkuj stanowisko po wykonaniu zadania,
- zgłoś przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego gotowość do zaprezentowania efektu wykonanego zadania.

Podczas wykonywania zadania egzaminacyjnego przewodniczący i członkowie zespołu egzaminacyjnego będą oceniać na bieżąco Twoją pracę i nie będą mogli udzielać Ci żadnych wskazówek.

Przewodniczący może przerwać egzamin, jeżeli Twoje działania zagrażają bezpieczeństwu Twojemu lub obecnych w sali egzaminacyjnej osób.

Jeśli wcześniej zakończyłeś wykonywanie zadania, zgłoś ten fakt przez podniesienie ręki.

III. 2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania

Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematem:

1. Garbowanie i uszlachetnianie określonej skóry bez włosa zgodnie z dokumentacją.

Absolwent powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania,**
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi,**
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.**

czyli:

- *zapisać w formularzu „PLAN DZIAŁANIA” czynności związane z wykonaniem zadania,*
- *sporządzić wykaz niezbędnych surowców i materiałów związanych z wykonaniem zadania,*
- *sporządzić wykaz niezbędnego sprzętu kontrolno-pomiarowego,*
- *sporządzić wykaz niezbędnych maszyn i urządzeń oraz narzędzi pomocniczych,*
- *wykonać niezbędne obliczenia dotyczące garbowania i uszlachetniania określonej skóry bez włosa, np.: ilość środków do garbowania, ilość środków do barwienia, ilość żywic użytą do wykończenia skóry; określić temperaturę, czas i inne parametry technologiczne procesu.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *sporządzenie planu działania, a w szczególności zapisanie czynności związanych z wykonaniem zadania w kolejności technologicznej,*
- *sporządzenie wykazu niezbędnych surowców i materiałów,*
- *sporządzenie wykazu niezbędnego sprzętu kontrolno-pomiarowego,*
- *sporządzenie wykazu niezbędnych maszyn i urządzeń oraz narzędzi pomocniczych,*
- *obliczenie ilości środków do garbowania, ilości środków do barwienia, ilości żywicy użytej do wykończenia określonej skóry bez włosa; określenie temperatury, czasu i innych parametrów technologicznych procesu.*

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,**
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu,**
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.**

czyli:

- *dobierać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej do wykonywanych czynności,*
- *zgromadzić na stanowisku materiały i surowce niezbędne do wykonania zadania,*
- *zgromadzić na stanowisku niezbędne narzędzia, urządzenia i oprzyrządowanie pomocnicze,*
- *rozmieścić na stanowisku potrzebne materiały i surowce oraz sprawdzić*

organoleptycznie ich jakość,

- *rozmieścić na stanowisku narzędzia, urządzenia i oprzyrządowanie pomocnicze,*
- *rozmieścić na stanowisku pracy środki chemiczne i zabezpieczyć je,*
- *sprawdzić pod względem technicznym stan maszyn, urządzeń, narzędzi i oprzyrządowania pomocniczego.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *dobór odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej do wykonywanych czynności,*
- *zgrupowanie na stanowisku materiałów i surowców niezbędnych do wykonania zadania,*
- *zgrupowanie na stanowisku niezbędnych narzędzi, urządzeń i oprzyrządowania pomocniczego,*
- *roz rozmieszczenie na stanowisku potrzebnych materiałów i surowców oraz sprawdzenie ich jakości,*
- *roz rozmieszczenie na stanowisku narzędzi, urządzeń i oprzyrządowania pomocniczego,*
- *roz rozmieszczenie na stanowisku pracy odpowiednich środków chemicznych i ich zabezpieczenie,*
- *sprawdzenie pod względem technicznym stanu maszyn, urządzeń, narzędzi i oprzyrządowania pomocniczego.*

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematem:

3.1. Garbowanie i uszlachetnianie określonej skóry bez włosa zgodnie z dokumentacją.

- 3.1.1. dobrać i zastosować środki chemiczne i materiały pomocnicze w procesach technologicznych wyprawy skór,**
- 3.1.2. stosować odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej,**
- 3.1.3. posługiwać się narzędziami i obsługiwać urządzenia oraz maszyny garbarskie,**
- 3.1.4. nastawić kąpiele technologiczne i zestawy robocze według obowiązujących zasad, norm i receptur produkcyjnych,**
- 3.1.5. załadować skóry do kąpeli technologicznych w urządzeniach i agregatach kąpielowych,**
- 3.1.6. ułożyć skóry na stołach, taśmach i wałach roboczych maszyn i urządzeń do mechanicznej obróbki tkanki skórnej,**
- 3.1.7. nałożyć powłoki kryjące i uszlachetniające na powierzchnię użytkową skóry,**
- 3.1.8. wykonać kontrolne oznaczenia organoleptyczne lub badania laboratoryjne przebiegu procesu produkcyjnego,**
- 3.1.9. kontrolować na bieżąco jakość prac i usuwać usterki,**
- 3.1.10. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy,**
- 3.1.11. wykonać zadanie w przewidzianym czasie,**
- 3.1.12. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić i zakonserwować maszyny, narzędzia i sprzęt, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady,**

czyli:

- *dobrac i zastosowac środki chemiczne i materiały pomocnicze niezbędne w procesach technologicznych wyprawy i uszlachetniania skór bez włosa,*

- *stosować odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej odpowiednie do wykonywanych czynności,*
- *posługiwać się narzędziami, np.: pistoletem natryskowym, nożem garbarskim, cegami i obsługiwać urządzenia oraz maszyny garbarskie, np.: wyżynarkę, dwojarkę, strugarkę, zmiękczarke, bęben garbarski, bęben do tuszczenia i barwienia, suszarnię do skór, agregaty natryskowe,*
- *nastawić kąpiele technologiczne i zestawy robocze według obowiązujących zasad, norm i receptur produkcyjnych, np.: kąpiele garbujące, prowadzić procesy zubożniania i barwienia skór, sporządzić apreturę i zestawy kryjące,*
- *załadować skóry do kąpeli technologicznych w odpowiednich urządzeniach i agregatach kąpielowych, w zależności od rodzaju danego procesu,*
- *ułożyć skóry na stołach, taśmach i wałach roboczych maszyn i urządzeń do mechanicznej obróbki tkanki skórnej z zachowaniem zasad ułożenia na maszynach do wyżynania skór, dwojenia, platerowania, rozbijania skór, zasadę suszenia skór,*
- *nałożyć powłoki kryjące i uszlachetniające na powierzchnię użytkową skóry,*
- *wykonać kontrolne oznaczenia organoleptyczne lub badania laboratoryjne przebiegu procesu produkcyjnego, np.: ocenić jakość garbowania skór na podstawie próby gotowania, sposób zubożniania skóry, przebarwienie tkanki skórnej, odporność na suche i mokre tarcie,*
- *kontrolować na bieżąco jakość prac i usuwać usterki, które mogą wystąpić podczas wykonywania poszczególnych czynności,*
- *utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy, np.: właściwie ułożyć narzędzia, prawidłowo ułożyć skóry, zabezpieczyć bębny,*
- *wykonać zadanie w przewidzianym czasie,*
- *uporządkować stanowisko pracy, oczyścić i zakonserwować maszyny, narzędzia i oprzyrządowanie pomocnicze, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady (umieścić w odpowiednich kontenerach lub przekazać do utylizacji).*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *dobór i zastosowanie środków chemicznych i materiałów pomocniczych w procesach technologicznych wyprawy i uszlachetniania skór bez włosa,*
- *stosowanie odzieży ochronnej i środków ochrony indywidualnej,*
- *posługiwanie się narzędziami i obsługiwanie urządzeń oraz maszyn garbarskich,*
- *nastawianie kąpeli technologicznych i zestawów roboczych według obowiązujących zasad, norm i receptur produkcyjnych,*
- *załadowanie skór do kąpeli technologicznych w urządzeniach i agregatach kąpielowych,*
- *ułożenie skór na stołach, taśmach i wałach roboczych maszyn i urządzeń do mechanicznej obróbki tkanki skórnej,*
- *nałożenie powłok kryjących i uszlachetniających na powierzchnię użytkową skóry,*
- *wykonanie kontrolnych oznaczeń organoleptycznych lub badań laboratoryjnych przebiegu procesu produkcyjnego,*
- *kontrolowanie na bieżąco jakości prac i usuwanie usterek,*
- *utrzymywanie ład i porządku na stanowisku pracy,*
- *uporządkowanie stanowiska pracy, oczyszczenie i zakonserwowanie maszyn, narzędzi i sprzętu, rozliczenie materiałów, zagospodarowanie odpadów,*
- *przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.*

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania,

4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

czyli:

- *uzasadnić sposób wykonania zadania, np.: uzasadnić zastosowanie odpowiedniej technologii, dobór odpowiednich środków chemicznych, dobór odpowiednich maszyn, środków wykończalniczych,*
- *ocenić jakość wykonanego zadania, np.: ocenić jakość wykonanego produktu z uwzględnieniem jego przeznaczenia, walorów użytkowych i estetycznych.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *uzasadnienie sposobu wykonania zadania, np.: uzasadnienie zastosowania odpowiedniej technologii, doboru odpowiednich środków chemicznych, doboru odpowiednich maszyn, środków wykończalniczych,*
- *dokonywanie oceny jakości wykonanego wyrobu z uwzględnieniem jego przeznaczenia oraz walorów użytkowych i estetycznych.*

Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematem:

2. Garbowanie tkanki skórnej i uszlachetnianie okrywy włosowej określonej skóry futerkowej zgodnie z dokumentacją.

Absolwent powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania,**
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi,**
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.**

czyli:

- *zapisać w formularzu PLAN DZIAŁANIA czynności związane z wykonaniem zadania z uwzględnieniem ich kolejności i zgodności z procesem technologicznym,*
- *sporządzić wykaz niezbędnych surowców i materiałów,*
- *sporządzić wykaz niezbędnego sprzętu kontrolno-pomiarowego,*
- *sporządzić wykaz niezbędnych maszyn, urządzeń i narzędzi,*
- *wykonać niezbędne obliczenia dotyczące zużycia środków chemicznych niezbędnych do garbowania tkanki skórnej i uszlachetniania określonej skóry futerkowej zgodnie z technologią.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *sporządzenie planu działania, a w szczególności zapisanie czynności związanych z wykonaniem zadania w kolejności technologicznej,*
- *sporządzenie wykazu niezbędnych surowców i materiałów,*
- *sporządzenie wykazu niezbędnego sprzętu kontrolno-pomiarowego,*
- *sporządzenie wykazu niezbędnych maszyn, urządzeń i narzędzi,*
- *obliczenie ilości środków niezbędnych do garbowania tkanki skórnej i uszlachetniania określonej skóry futerkowej.*

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,**
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu,**
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.**

czyli:

- *dobierać odzież roboczą i właściwe środki ochrony indywidualnej do wykonywanych prac,*
- *zgromadzić na stanowisku materiały i surowce niezbędne do przeprowadzenia procesu,*
- *zgromadzić na stanowisku niezbędne narzędzia, urządzenia i oprzyrządowanie pomocnicze,*
- *rozmieścić na stanowisku potrzebne materiały i surowce i sprawdzić ich jakość,*
- *rozmieścić na stanowisku narzędzia, urządzenia i oprzyrządowanie pomocnicze,*
- *sprawdzić pod względem technicznym stan maszyn, urządzeń i oprzyrządowania pomocniczego.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *dobór odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej do wykonywanych prac,*
- *zgrupowanie na stanowisku materiałów i surowców niezbędnych do wykonania zadania,*
- *zgrupowanie na stanowisku niezbędnych narzędzi, urządzeń i oprzyrządowania pomocniczego,*
- *rozstawienie na stanowisku potrzebnych materiałów i surowców, sprawdzenie ich jakości,*
- *rozstawienie na stanowisku narzędzi, urządzeń i oprzyrządowania pomocniczego,*
- *sprawdzenie pod względem technicznym stanu maszyn, urządzeń i oprzyrządowania pomocniczego.*

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematem:

3.2. Garbowanie tkanki skórnej i uszlachetnianie okrywy włosowej określonej skóry futerkowej zgodnie z dokumentacją.

- 3.2.1. dobrać i zastosować środki chemiczne i materiały pomocnicze używane w procesach garbowania i uszlachetniania skór futerkowych,**
- 3.2.2. stosować odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej,**
- 3.2.3. posługiwać się narzędziami, obsługiwać urządzenia i maszyny do chemicznych i mechanicznych procesów technologicznych wyprawy oraz uszlachetniania skór futerkowych,**
- 3.2.4. nastawić roztwory robocze chemicznej obróbki tkanki skórnej,**
- 3.2.5. nastawić kąpiele technologiczne do czyszczenia i uszlachetniania okrywy włosowej skór futerkowych,**
- 3.2.6. przygotować mechanicznie tkanę skórą do garbowania i uszlachetniania (usuwanie brudu, odmięśnianie, obróbywanie obrzeży skór),**
- 3.2.7. przeprowadzić kąpielowe procesy technologiczne garbowania i wykończania tkanki skórnej oraz uszlachetniania okrywy włosowej,**
- 3.2.8. wykonać mechaniczną obróbkę tkanki skórnej i okrywy włosowej w procesach uszlachetniania i wykończania skór,**
- 3.2.9. kontrolować procesy produkcyjne na podstawie oznaczeń organoleptycznych lub podstawowych badań laboratoryjnych,**
- 3.2.10. kontrolować na bieżąco jakość prac i usuwać usterki,**
- 3.2.11. ułożyć skóry po wykonaniu zadania zgodnie z obowiązującymi zasadami,**
- 3.2.12. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy,**
- 3.2.13. wykonać zadanie w przewidzianym czasie,**
- 3.2.14. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić maszyny, narzędzia i sprzęt, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady,**

czyli:

- *dobierać i zastosować środki chemiczne i materiały pomocnicze używane w procesach garbowania i uszlachetniania skór futerkowych, np.: przygotować kąpiele garbujące, kąpiele barwiące, dobierać zestawy uplastyczniające okrywę włosową,*
- *stosować odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej w zależności od*

prowadzonej operacji technologicznej, np.: odzież ochronną podczas prasowania okrywy włosowej,

- *posługiwać się narzędziami, obsługiwać urządzenia i maszyny do chemicznych i mechanicznych procesów technologicznych wyprawy oraz uszlachetniania skór futerkowych, np.: do prasowania, czesania i strzyżenia okrywy włosowej, rozbijania i trocinowania skór,*
- *nastawić roztwory robocze chemicznej obróbki tkanki skórnej, np.: roztwory do moczenia skór, prania, piklowania i garbowania tkanki skórnej,*
- *nastawić kąpiele technologiczne do czyszczenia i uszlachetniania okrywy włosowej skór futerkowych, np.: nastawienie kąpieli umartwiającej i zaprawiającej, barwienie okrywy włosowej,*
- *przygotować mechanicznie tkanę skórą do garbowania i uszlachetniania (usuwanie brudu, odmięśnianie, obrównywanie obrzeży skór), np.: przeprowadzić obróbkę mechaniczną tkanki skórnej w warsztacie mokrym, obejmującą czyszczenie włosa, odmięśnianie, strzyżenie na surowo, cyplowanie z resztek mięsa,*
- *przeprowadzić kąpielowe procesy technologiczne garbowania i wykończania tkanki skórnej oraz uszlachetniania okrywy włosowej, np.: przygotować kąpiele do moczenia, prania, piklowania i garbowania skór oraz kąpiele barwiące tkanę skórą i okrywę włosową,*
- *wykonać mechaniczną obróbkę tkanki skórnej i okrywy włosowej w procesach uszlachetniania i wykończania skór, np.: rozbijanie skór, napinanie, strzyżenie, czesanie i prasowanie okrywy włosowej,*
- *kontrolować procesy produkcyjne na podstawie oznaczeń organoleptycznych lub podstawowych badań laboratoryjnych, np.: stopień wyczerpania pikla, stopień wygarbowania, jakość wybarwionej tkanki skórnej i okrywy włosowej,*
- *kontrolować na bieżąco jakość prowadzonych operacji technologicznych i na bieżąco usuwać usterki,*
- *ułożyć skóry po wykonaniu zadania zgodnie z obowiązującymi zasadami,*
- *utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy,*
- *wykonać zadanie w przewidzianym czasie,*
- *uporządkować stanowisko pracy, oczyścić maszyny, narzędzia i sprzęt, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady (oddzielić, wysuszyć i spakować wełnę, zneutralizować kąpiele garbujące).*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *dobór i zastosowanie środków chemicznych i materiałów pomocniczych używanych w procesach garbowania i uszlachetniania skór futerkowych,*
- *stosowanie odzieży ochronnej i środków ochrony indywidualnej,*
- *posługiwanie się narzędziami, obsługiwane urządzeń i maszyn do chemicznych i mechanicznych procesów technologicznych wyprawy oraz uszlachetniania skór futerkowych,*
- *nastawienie roztworów roboczych chemicznej obróbki tkanki skórnej,*
- *nastawienie kąpieli technologicznych do czyszczenia i uszlachetniania okrywy włosowej skór futerkowych,*
- *przygotowanie mechaniczne tkanki skórnej do garbowania i uszlachetniania (usuwanie brudu, odmięśnianie, obrównywanie obrzeży skór),*
- *przeprowadzenie kąpielowych procesów technologicznych garbowania i wykończania tkanki skórnej oraz uszlachetniania okrywy włosowej,*
- *wykonanie mechanicznej obróbki tkanki skórnej i okrywy włosowej w procesach*

uszlachetniania i wykończania skór,

- *kontrolowanie procesów produkcyjnych na podstawie oznaczeń organoleptycznych lub podstawowych badań laboratoryjnych,*
- *kontrolowanie na bieżąco jakości prac i usuwanie usterek,*
- *ułożenie skór po wykonaniu zadania zgodnie z obowiązującymi zasadami,*
- *utrzymywanie ładunku i porządku na stanowisku pracy,*
- *uporządkowanie stanowiska pracy, oczyszczenie maszyn, narzędzi i sprzętu, rozliczenie materiałów, zagospodarowanie odpadów,*
- *przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.*

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania,

4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

czyli:

- *uzasadnić sposób wykonania zadania, np.: sposób obróbki mechanicznej, ręcznej, sposób przygotowania roztworów garbujących i uszlachetniających okrywę włosową, dobór odpowiednich środków chemicznych,*
- *ocenić jakość wykonanego zadania, np.: ocenić jakość przeprowadzonych operacji technologicznych z uwzględnieniem walorów użytkowych i estetycznych wyrobu gotowego.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *uzasadnienie sposobu wykonania zadania, np.: sposobu obróbki mechanicznej, ręcznej, sposobu przygotowania roztworów garbujących i uszlachetniających okrywę włosową, dobór odpowiednich środków chemicznych,*
- *dokonanie oceny jakości wykonanego zadania, np.: jakość przeprowadzonych operacji technologicznych z uwzględnieniem walorów użytkowych i estetycznych wyrobu gotowego.*

III. 3. Przykład zadania praktycznego do tematu:

1. Garbowanie i uszlachetnianie określonej skóry bez włosa zgodnie z dokumentacją.

Przeprowadź proces technologiczny wykończenia właściwego 2 skór bydlęcych (około 4m²), przeznaczonych na wierzchy obuwia typu „NAPPA”. Do powlekania lica skór zestawami wykończeniowymi użyj pistoletu natryskowego. Przygotuj go do wykonania tych operacji. Zestawy wykończeniowe przygotuj zgodnie z *RECEPTURĄ TECHNOLOGICZNĄ*. Pracuj uważnie! Pamiętaj o przestrzeganiu zasad, dotyczących procesu technologicznego. Sprawdź stan kabiny natryskowej oraz jej dodatkowe oświetlenie. Szczególną uwagę zwróć na działanie wentylatora wyciągowego w kabinie natryskowej i suszarni drążkowej. Na wykonanie zadania masz 240 minut.

RECEPTURA TECHNOLOGICZNA

NAZWA SKŁADNIKA ZESTAWU	ZESTAW			PROCES
	I WIAŻĄCY /podkład/	II KRYJĄCY /właściwy/	III UTRWAŁAJĄCY /wierzchni/	
	Ilość w częściach wagowych			
Woda	800	500	300	I Lekki natrysk, dobrze wysuszyć. II 2 x obfity natrysk, prasować płytą licopodobną, 80 ⁰ C/150 bar. III 1 x natrysk krzyżowy, prasować płytą gładką, 80 ⁰ C/100 bar.
ASTACIN GRUND UH	200	-	-	
PASTA CZERŃ KU	-	150	-	
LEPTON BINDER DC 116	-	350	-	
CORIAL EM FINISH G	-	-	700	

UWAGA! Należy przyjąć, że na 1m² wykończanej skóry zużywa się: 0,05 kg Zestawu I, 0,30 kg Zestawu II, 0,10 kg Zestawu III.

Instrukcja do wykonania zadania

Aby bezpiecznie i poprawnie wykonać zadanie:

1. Przeanalizuj dokładnie treść zadania.
2. Zapisz w formularzu PLAN DZIAŁANIA:
 - a) czynności związane z przeprowadzeniem procesu technologicznego wykończenia właściwego skór bydlęcych,
 - b) wykaz niezbędnych surowców i materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, maszyn i urządzeń oraz narzędzi pomocniczych i urządzeń zabezpieczających,
 - c) obliczenia dotyczące ilości środków do wykończenia skór bydlęcych,
 - d) wartości parametrów suszenia i prasowania skór bydlęcych po wykonaniu natrysku.
3. Zorganizuj stanowisko pracy: zgromadź i rozmieść na stanowisku pracy surowce, materiały, narzędzia i sprzęt niezbędny do wykonania zadania.
4. Sprawdź stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu.
5. Dobierz środki ochrony indywidualnej do wykonywania poszczególnych operacji technologicznych.
6. Wykonaj czynności zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej.
7. Po zakończeniu pracy uporządkuj stanowisko pracy, oczyść narzędzia i sprzęt.
8. Zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do prezentacji wykonanego zadania.
9. Zaprezentuj sposób wykonania zadania, tzn. uzasadnij zastosowanie odpowiedniej technologii, metod i technik, dobór odpowiednich środków chemicznych, dobór odpowiednich maszyn i urządzeń, sformułuj wnioski dotyczące realizacji zadania pod kątem jakości wykonanej pracy.

PLAN DZIAŁANIA

Zapisz czynności związane z przeprowadzeniem procesu technologicznego wykończenia właściwego skóry bydłej:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Sporządź wykaz:

1. niezbędnych surowców i materiałów:

.....
.....
.....

2. sprzętu kontrolno – pomiarowego:

.....
.....
.....

3. maszyn i urządzeń:

.....
.....
.....

4. narzędzi pomocniczych:

.....
.....
.....

5. urządzeń zabezpieczających:

.....
.....
.....

Miejsce na obliczenia dotyczące ilości pasty lub apretury garbarskiej oraz środka utrwalającego do wykończenia 4m² skóry bydlęcej:

Zapisz wartości parametrów suszenia i prasowania skór bydlęcych po wykonaniu natrysku:

Kryteria poprawnego wykonania zadania:

Zaplanowanie wykonania zadania jest poprawne, jeśli:

- zapiszesz w formularzu *PLAN DZIAŁANIA* kolejne czynności technologiczne dotyczące wykończenia właściwego skór bydłych:
 - organoleptyczne sprawdzenie jakości skór,
 - ułożenie skór na boczku garbarskim obok stanowiska do natrysku skór,
 - przygotowanie zestawu roboczego do natrysku,
 - przygotowanie pistoletu natryskowego,
 - sprawdzenie stanu kabiny natryskowej oraz działania wentylatora wyciągowego,
 - włączenie urządzenia wentylacyjnego i oświetlenia stanowiska natrysku,
 - ułożenie skóry na kracie kabiny natryskowej,
 - wykonanie natrysku skóry według obowiązującej receptury technologicznej,
 - przeniesienie skóry do kabiny suszarniczej po każdorazowym natrysku i zawieszenie do suszenia,
 - zdejmowanie skór wysuszonych i ułożenie obok stanowiska do prasowania.
- sporządzisz wykaz niezbędnych surowców i materiałów:
 - około 4m² skóry bydłowej,
 - pasta lub apretura garbarska,
 - środek utrwalający.
- sporządzisz wykaz sprzętu kontrolno – pomiarowego:
 - dwa cylindry miarowe o pojemności od 0,5 do 1 litra.
- sporządzisz wykaz maszyn i urządzeń:
 - kabina natryskowa z wentylatorem wyciągowym,
 - pistolet natryskowy pneumatyczny,
 - suszarnia drążkowa karuzelowa,
 - prasa hydrauliczna do prasowania skór.
- sporządzisz wykaz narzędzi pomocniczych:
 - boczki garbarskie do układania skór,
 - stół do sortowania skór,
 - naczynia do przelewania roztworów roboczych,
- sporządzisz wykaz urządzeń zabezpieczających:
 - urządzenia wyciągowe ogólne,
 - wentylator wyciągowy w kabinie natryskowej,
 - wentylatory wyciągowe w suszarni drążkowej,
 - dodatkowe oświetlenie kabiny natryskowej.
- wykonasz obliczenia dotyczące ilości pasty lub apretury garbarskiej do wykończenia skór,
- określisz parametry suszenia i prasowania skór po natrysku.

Zorganizowanie stanowiska jest poprawne, jeśli:

- dobierzesz właściwą odzież roboczą oraz środki ochrony indywidualnej do wykonywanych czynności: kombinezon lub fartuch, beret, rękawice gumowe, maskę przeciwpyłową,
- zgromadzisz na stanowisku materiały i surowce niezbędne do wykonania zadania: odliczoną ilość skór, pojemnik z pastą garbarską, pojemnik ze środkiem utrwalającym,

- *zgromadzisz na stanowisku niezbędne urządzenia i narzędzia pomocnicze: boczki garbarskie do układania skór, pistolet natryskowy, dwa cylindry miarowe do odmierzania roztworów roboczych,*
- *rozmieścisz na stanowisku potrzebne materiały i surowce oraz sprawdzisz ich jakość,*
- *rozmieścisz na stanowisku urządzenia i narzędzia pomocnicze,*
- *rozmieścisz na stanowisku pracy odpowiednie środki chemiczne i zabezpieczysz je,*
- *sprawdzisz pod względem technicznym stan maszyn, urządzeń, narzędzi pomocniczych oraz urządzeń zabezpieczających.*

Wykonanie zadania jest poprawne, jeśli zachowując przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska:

- *dobierzesz i zastosujesz środki chemiczne i gotowe preparaty niezbędne w procesie wykończania skór,*
- *nastawisz zestawy robocze apretur i past garbarskich oraz zestawy utrwalające według obowiązujących zasad, norm i receptur produkcyjnych,*
- *nałożysz powłoki kryjące i utrwalające na powierzchnię użytkową skóry (naniesiesz na powierzchnię lica skóry kolejne zestawy wykończalnicze),*
- *wykonasz kontrolne badania organoleptyczne przebiegu procesu wykończenia właściwego skór: wykonasz próbę sklejaną się skór i trwałości krycia powłoki wykończalniczej,*
- *posługujesz się narzędziami (pistoletem natryskowym) i obsługujesz urządzenia oraz maszyny garbarskie zgodnie z instrukcją obsługi: kabinę natryskową, prasę hydrauliczną do prasowania skór,*
- *kontrolujesz na bieżąco jakość prac i usuwasz usterki, które mogą wystąpić podczas wykonywania poszczególnych czynności technologicznych,*
- *utrzymujesz ład i porządek na stanowisku pracy: właściwie układasz narzędzia, prawidłowo ułożysz skóry,*
- *uporządkujesz stanowisko pracy, oczyścisz i zakonserwujesz maszyny, urządzenia, narzędzia pomocnicze, rozliczysz materiały,*
- *przestrzegasz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.*

Zaprezentowanie efektu wykonanego zadania jest poprawne, jeśli:

- *uzasadnisz sposób wykonania zadania: zastosowanie odpowiedniej technologii, doboru odpowiednich środków chemicznych, doboru odpowiednich maszyn, urządzeń i narzędzi,*
- *dokonasz oceny jakości wykonanego zadania: uwzględnisz jakość wyrobu, jego przeznaczenie oraz walory użytkowe i estetyczne.*

III. 4. Przykład zadania praktycznego do tematu:

2. Garbowanie tkanki skórnej i uszlachetnianie okrywy włosowej określonej skóry futerkowej zgodnie z dokumentacją.

Przeprowadź proces polofiksowania okrywy włosowej skóry owczej (około 1m²) przeznaczonej na obszycie kołnierza i mankietów płaszcza damskiego. Wybierz odpowiednią skórę. Zwróć uwagę na wielkość powierzchni oraz rodzaj okrywy włosowej. Do apreturowania użyj zestawu, zgodnie z **recepturą**:

- formalina – 300 g/l
- kwas mrówkowy techniczny – 50 g/l
- alkohol etylowy – 50 g/l
- alfenol – 5 g/l

Pamiętaj o włączeniu wentylatora wyciągowego nad stanowiskiem do apreturowania.

Zadanie wykonaj zgodnie z obowiązującymi w zakładzie zasadami procesu technologicznego i zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na wykonanie zadania masz 240 minut.

Instrukcja do wykonania zadania

Aby bezpiecznie i poprawnie wykonać zadanie:

1. Zapoznaj się z treścią zadania.
2. Zapisz w formularzu PLAN DZIAŁANIA:
 - a) czynności związane z przeprowadzeniem procesu polofiksowania okrywy włosowej skóry owczej przeznaczonej na obszycie kołnierza i mankietów płaszcza damskiego,
 - b) wykaz niezbędnych surowców i materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, maszyn i urządzeń oraz narzędzi pomocniczych,
 - c) obliczenia dotyczące ilości środków do polofiksowania okrywy włosowej skóry owczej,
 - d) niezbędne parametry procesu polofiksowania.
3. Zorganizuj stanowisko pracy: zgromadź i rozmieść na stanowisku pracy surowce, materiały, narzędzia i sprzęt niezbędny do wykonania zadania.
4. Sprawdź stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu.
5. Dobierz środki ochrony indywidualnej do przeprowadzenia poszczególnych operacji technologicznych.
6. Wykonaj zaplanowane czynności zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej.
7. Po zakończeniu pracy uporządkuj stanowisko pracy, oczyść maszyny, urządzenia i narzędzia.
8. Zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do prezentacji wykonanego zadania.
10. Zaprezentuj sposób wykonania zadania, tzn. uzasadnij zastosowanie odpowiedniej technologii, metod i technik, dobór odpowiednich środków chemicznych, dobór odpowiednich maszyn i urządzeń, sformułuj wnioski dotyczące realizacji zadania pod kątem jakości wykonanej pracy.

PLAN DZIAŁANIA

Zapisz czynności związane z przeprowadzeniem procesu polofiksowania okrywy włosowej skóry owczej przeznaczonej na obszycie kołnierza i mankietów płaszcza damskiego:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Wykaz:

1. niezbędnych surowców i materiałów:

.....
.....
.....

2. sprzętu kontrolno – pomiarowego:

.....
.....
.....

3. maszyn i urządzeń:

.....
.....
.....

4. narzędzi pomocniczych:

.....
.....
.....

5. urządzeń zabezpieczających:

.....
.....
.....

Miejsce na obliczenia dotyczące ilości środków do polofiksowania okrywy włosowej skóry owczej (około 1m²):

Zapisz parametry procesu polofiksowania:

Kryteria poprawnego wykonania zadania:

Zaplanowanie wykonania zadania jest poprawne, jeśli:

- zapiszesz w formularzu *PLAN DZIAŁANIA* czynności niezbędne do wykonania zadania, z uwzględnieniem ich kolejności technologicznej:
 - sprawdzenie organoleptyczne skór,
 - ułożenie skóry na stole obok kabiny do apreturowania,
 - przygotowanie zestawu apretury polofiksującej,
 - włączenie wentylatora wyciągowego nad stanowiskiem do apreturowania,
 - ułożenie skóry w kabinie,
 - nacieranie okrywy włosowej zestawem apretury polofiksującej przy pomocy szczotki,
 - składanie skóry (okrywą włosową do środka),
 - ułożenie skóry na stole obok prasowaczki,
 - organoleptyczna ocena wchłonięcia apretury przez włos,
 - sprawdzenie działania maszyny do prasowania włosa i ustawienie parametrów technologicznych: temperatury wałka roboczego i docisku stołu podającego maszyny,
 - prasowanie okrywy włosowej skóry,
 - ułożenie spolfiksowanej skóry na stole do oceny jakościowej.
- sporządzisz wykaz niezbędnych materiałów:
 - skóra owcza na obszycie kołnierza i mankietów płaszcza damskiego,
 - apretura polofiksująca.
- sporządzisz wykaz niezbędnego sprzętu kontrolno-pomiarowego,
 - naczynie miarowe na 1 litr (cylinder z podziałką).
- sporządzisz wykaz niezbędnych maszyn, urządzeń i narzędzi:
 - stół do układania skór,
 - kabina do apreturowania z wyciągiem,
 - szczotka do nanoszenia apretury,
 - prasowaczka do skór futerkowych.
- obliczysz ilość środków do sporządzenia apretury polofiksującej okrywę włosową,
- określisz parametry procesu polofiksowania.

Zorganizowanie stanowiska jest poprawne, jeśli:

- dobierzesz odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej do wykonywania poszczególnych operacji technologicznych: kombinezon roboczy, beret, fartuch ochronny, rękawice lateksowe, okulary ochronne,
- zgromadzisz na stanowisku materiały niezbędne do wykonania zadania: odpowiednio dobraną skórę, odmierzoną ilość apretury polofiksującej,
- zgromadzisz na stanowisku niezbędne narzędzia, urządzenia i przyrządy pomocnicze: stół do układania skór, szczotkę do nacierania skór, prasowaczkę do skór futerkowych,
- rozmieścisz na stanowisku potrzebne materiały i sprawdzisz ich jakość,
- rozmieścisz na stanowisku narzędzia i przyrządy pomocnicze,
- sprawdzisz pod względem technicznym stan maszyn i urządzeń.

Wykonanie zadania jest poprawne, jeśli zachowując przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska:

- *użyjesz właściwych środków chemicznych i materiałów pomocniczych w procesie polofiksowania skór futerkowych,*
- *właściwie dobierzesz odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej,*
- *nastawisz roztwory robocze apretury polofiksującej zgodnie z recepturą technologiczną,*
- *wykonasz mechaniczną obróbkę okrywy włosowej w procesie polofiksowania skór,*
- *będziesz kontrolował przebieg procesu polofiksowania skór na podstawie badań organoleptycznych,*
- *będziesz kontrolował na bieżąco jakość prac i usuwał usterki,*
- *po wykonaniu zadania ułożysz skóry zgodnie z zasadami technologicznymi (włos do włosa) na stole pomocniczym,*
- *będziesz używał narzędzi i obsługiwał prasowaczkę do włosa skór futerkowych zgodnie z instrukcją obsługi,*
- *utrzymasz ład i porządek na stanowisku pracy,*
- *uporządkujesz stanowisko pracy, oczyścisz narzędzia i sprzęt, rozliczysz materiały,*
- *będziesz przestrzegał zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.*

Zaprezentowanie efektu wykonanego zadania jest poprawne, jeśli:

- *uzasadnisz sposób wykonania zadania, np.: dobór procesu uszlachetniania okrywy włosowej skór owczych, dobór odpowiednich środków do polofiksowania,*
- *dokonasz oceny jakości wykonanego zadania, np.: przeprowadzonych operacji technologicznych z uwzględnieniem walorów użytkowych i estetycznych wyrobu gotowego.*

IV. ZAŁĄCZNIKI

IV. 1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu

Zawód: **garbarz skór**
symbol cyfrowy: **744[03]**

Etap pisemny egzaminu obejmuje:

Część I – zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

- 1.1. stosować pojęcia, określenia i sformułowania specjalistyczne dotyczące materiałoznawstwa, technologii wypraw oraz uszlachetniania skór futerkowych i garbarstwa skór bez włosa;
- 1.2. rozróżniać rodzaje skór surowych;
- 1.3. rozróżniać surowce skórzane i półfabrykaty;
- 1.4. rozpoznawać wady i uszkodzenia skór surowych;
- 1.5. rozróżniać procesy technologiczne wyprawy skór;
- 1.6. wskazywać zasady dotyczące procesów wyprawy skór bez włosa oraz wyprawy i uszlachetniania tkanki skórnej i okrywy włosowej skór futerkowych;
- 1.7. rozróżniać środki do konserwacji skór surowych, do procesów technologicznych, renowacji i konserwacji skór i wyrobów skórzanych;
- 1.8. rozróżniać maszyny i urządzenia stosowane w procesie wyprawy skór;
- 1.9. stosować zasady cechowania, pakowania i przechowywania skór.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. wskazywać metody konserwacji i magazynowania skór surowych, półfabrykatów skórzanych i skór wyprawionych;
- 2.2. dobierać metody i techniki wyprawy skór;
- 2.3. dobierać wartości parametrów operacji technologicznych w procesie wyprawy skór;
- 2.4. dobierać materiały, surowce i półfabrykaty skórzane do asortymentów skór gotowych;
- 2.5. dobierać środki do renowacji i konserwacji skór i wyrobów skórzanych oraz skór futerkowych i wyrobów futrzarskich na podstawie ich oceny organoleptycznej;
- 2.6. obliczać zużycie materiałów i środków pomocniczych do wykonywania określonych prac.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

- 3.1. wskazywać zagrożenia wynikające z zachowań własnych na stanowiskach związanych z wykonywaniem zadań produkcyjnych wyprawy i uszlachetniania skór oraz czyszczenia i renowacji wyrobów;
- 3.2. wskazywać zagrożenia dla zdrowia i życia pracownika występujące w zakładzie garbarskim;
- 3.3. wskazywać zagrożenia dla środowiska naturalnego ściekami i odpadami z procesów technologicznych wyprawy skór oraz metody ich ograniczania i utylizacji;

- 3.4. dobierać środki ochrony indywidualnej i zabezpieczenia techniczne zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz z zakładowymi regulaminami obowiązującymi przy wykonywaniu garbowania;
- 3.5. wskazywać sposoby udzielania pomocy przedlekarskiej poszkodowanemu w wypadku na stanowisku pracy.

Część II – zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.

Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematami:

1. Garbowanie i uszlachetnianie określonej skóry bez włosa zgodnie z dokumentacją.
2. Garbowanie tkanki skórnej i uszlachetnianie okrywy włosowej określonej skóry futerkowej zgodnie z dokumentacją.

Absolwent powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania;
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi;
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu;
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematami:

3.1. Garbowanie i uszlachetnianie określonej skóry bez włosa zgodnie z dokumentacją:

- 3.1.1. dobrać i zastosować środki chemiczne i materiały pomocnicze w procesach technologicznych wyprawy skór;
- 3.1.2. stosować odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej;
- 3.1.3. posługiwać się narzędziami i obsługiwać urządzenia oraz maszyny garbarskie;
- 3.1.4. nastawić kąpiele technologiczne i zestawy robocze według obowiązujących zasad, norm i receptur produkcyjnych;
- 3.1.5. załadować skóry do kąpielni technologicznych w urządzeniach i agregatach kąpielowych;
- 3.1.6. ułożyć skóry na stołach, taśmach i wałach roboczych maszyn i urządzeń do mechanicznej obróbki tkanki skórnej;
- 3.1.7. nałożyć powłoki kryjące i uszlachetniające na powierzchnię użytkową skóry;
- 3.1.8. wykonać kontrolne oznaczenia organoleptyczne lub badania laboratoryjne przebiegu procesu produkcyjnego;
- 3.1.9. kontrolować na bieżąco jakość prac i usuwać usterki;
- 3.1.10. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;
- 3.1.11. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.1.12. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić i zakonserwować maszyny, narzędzia i sprzęt, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.

3.2. Garbowanie tkanki skórnej i uszlachetnianie okrywy włosowej określonej skóry futerkowej zgodnie z dokumentacją:

- 3.2.1. dobrać i zastosować środki chemiczne i materiały pomocnicze używane w procesach garbowania i uszlachetniania skór futerkowych;
- 3.2.2. stosować odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej;
- 3.2.3. posługiwać się narzędziami, obsługiwać urządzenia i maszyny do chemicznych i mechanicznych procesów technologicznych wyprawy oraz uszlachetniania skór futerkowych;
- 3.2.4. nastawić roztwory robocze chemicznej obróbki tkanki skórnej;
- 3.2.5. nastawić kąpiele technologiczne do czyszczenia i uszlachetniania okrywy włosowej skór futerkowych;
- 3.2.6. przygotować mechanicznie tkankę skórą do garbowania i uszlachetniania (usuwanie brudu, odmieśnianie, obrównywanie obrzeży skór);
- 3.2.7. przeprowadzić kąpielowe procesy technologiczne garbowania i wykańczania tkanki skórnej oraz uszlachetniania okrywy włosowej;
- 3.2.8. wykonać mechaniczną obróbkę tkanki skórnej i okrywy włosowej w procesach uszlachetniania i wykańczania skór;
- 3.2.9. kontrolować procesy produkcyjne na podstawie oznaczeń organoleptycznych lub podstawowych badań laboratoryjnych;
- 3.2.10. kontrolować na bieżąco jakość prac i usuwać usterki;
- 3.2.11. ułożyć skóry po wykonaniu zadania zgodnie z obowiązującymi zasadami;
- 3.2.12. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;
- 3.2.13. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.2.14. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić maszyny, narzędzia i sprzęt, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.

4. Prezentować efekt wykonanego zadania praktycznego:

- 4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania;
- 4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowisk do wykonania zadań egzaminacyjnych objętych tematami:

1. Garbowanie i uszlachetnianie określonej skóry bez włosa zgodnie z dokumentacją

Hala produkcyjna, maszyny i specjalistyczne urządzenia garbarskie. Pomieszczenia do prowadzenia procesów chemicznych, instalacje, gniazda ujęć wody zimnej i ciepłej, kanały ściekowe, kratownice, wentylacja, klimatyzacja, oświetlenie spełniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii oraz ochrony środowiska. Suszarnie, pomieszczenia do wykonywania operacji mechanicznych na skórkach wysuszonych, pomieszczenia do sortowania i klasyfikacji skór oraz krycia skór apreturami i powłokami uszlachetniającymi i wykańczalniczymi, pomieszczenie wyznaczone na zespół urządzeń i zbiorników do nastawiania i mieszania zestawów kryjących i uszlachetniających skóry oraz wydzielone miejsce do paczkowania i magazynowania skór zgodne z normą. Maszyny i urządzenia: do procesów chemicznej obróbki skór w kąpeli (doły, bębny garbarskie), zbiorniki do nastawiania kąpeli technologicznych (faski), agregaty typu „betoniarka” lub pralnica, do mechanicznej obróbki skór skrawaniem (odmięśniarka, dwojarka, strugarka, szlifierka), prasa hydrauliczna, prasa walcowa, suszarnia próżniowa, wyżymarka, suszarnia, wygładzarka walcowa lub bębnowa, zmiękczonek wibracyjna, zmiękczonek wysięgnikowa, bęben międłacy, pistolet pneumatyczny, nalewarka, agregat natryskowo-szczotkowy, maszyny i urządzenia do mierzenia grubości i powierzchni skór, kabina natryskowa, odpylarka, szczotka i stół do ręcznego malowania skór. Narzędzia i sprzęt: grubościomierz, waga przemysłowa, zestaw naczyń laboratoryjnych (zlewki, cylindry miarowe). Pehametr, aerometr, waga, wykalibrowane zbiorniki i naczynia pomiarowe, przyrządy do pomiaru gęstości, odczynu i lepkości roztworów roboczych. Boczki garbarskie, palety do układania skór. Narzędzia specjalistyczne i przyrządy kontrolno-pomiarowe. Stoły sortownicze, stół do ręcznego malowania skór, wózki transportowe, noże do profilowania skór. Instrukcje obsługi maszyn i urządzeń. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

2. Garbowanie tkanki skórnej i uszlachetnianie okrywy włosowej określonej skóry futerkowej zgodnie z dokumentacją

Hala produkcyjna, urządzenia i maszyny do chemicznej i mechanicznej obróbki tkanki skórnej i okrywy włosowej. Pomieszczenia do prowadzenia procesów chemicznych, instalacje, gniazda ujęć wody zimnej i ciepłej, kanały ściekowe, kratownice, wentylacja, klimatyzacja, para technologiczna do podnoszenia temperatury roztworów roboczych, oświetlenie spełniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii oraz ochrony środowiska. Pomieszczenia do suszenia skór i mechanicznych obróbek skóry i włosa „na sucho”, dodatkowe urządzenia wyciągowe do kurzu, pyłów i oparów chemicznych, kłaczeków wełny i włosa, oraz do sortowania, klasyfikacji, paczkowania i magazynowania zgodne z normą. Maszyny i urządzenia: do chemicznych procesów technologicznych (cytroki futrzarskie, pralnice, kadzie na roztwory robocze), do mechanicznej obróbki tkanki skórnej, do odwadniania skór futerkowych (suszarnie, wirówka odśrodkowa), do mechanicznej obróbki okrywy włosowej (bęben trociniak, strzyżarka, czesarka, prasowaczka, trzepaczka), maszyna do mierzenia powierzchni skór. Narzędzia i sprzęt: grubościomierze, przymiar liniowy, zestaw naczyń laboratoryjnych (zlewki, cylindry miarowe), pehametr, aerometr, stoły sortownicze i podesty do układania skór, wózki transportowe, boczki garbarskie i palety do układania skór, noże do profilowania obrzeży skór. Instrukcje obsługi maszyn i urządzeń. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

IV. 2. Przykład instrukcji do etapu pisemnego

Zawód:

Symbol cyfrowy zawodu:

Wersja arkusza:

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE ZAWODOWE

ETAP PISEMNY

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny, który otrzymałeś zawiera .. stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której:
 - wpisz odczytany z arkusza egzaminacyjnego symbol cyfrowy zawodu,
 - odczytaj z arkusza egzaminacyjnego oznaczenie wersji arkusza (X, Y, Z, U lub W) i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą,
 - wpisz swój numer PESEL i zakoduj go,
 - wpisz swoją datę urodzenia.
3. Arkusz egzaminacyjny składa się z dwóch części. Część I zawiera 50 zadań, część II 20 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie uzyskasz **1 punkt**.
5. Aby zdać etap pisemny egzaminu musisz uzyskać co najmniej 25 punktów z części I i co najmniej 10 punktów z części II.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Dla każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krater na KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np. gdy wybrałeś odpowiedź "A":

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za prawdziwą np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji – **Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.**

Powodzenia!

**CZERWIEC
2005**

**Czas trwania
egzaminu
120 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania:
z części I – 50 pkt.
z części II – 20 pkt.**

IV. 3. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego

Symbol cyfrowy zawodu []

Wersja arkusza X Y Z U W

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D
21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D
31	A	B	C	D
32	A	B	C	D
33	A	B	C	D
34	A	B	C	D
35	A	B	C	D
36	A	B	C	D
37	A	B	C	D
38	A	B	C	D
39	A	B	C	D
40	A	B	C	D
41	A	B	C	D
42	A	B	C	D
43	A	B	C	D
44	A	B	C	D
45	A	B	C	D
46	A	B	C	D
47	A	B	C	D
48	A	B	C	D
49	A	B	C	D
50	A	B	C	D

PESEL

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

Data urodzenia zdającego

dzień miesiąc rok

Nr zad.	Odpowiedzi cz II			
51	A	B	C	D
52	A	B	C	D
53	A	B	C	D
54	A	B	C	D
55	A	B	C	D
56	A	B	C	D
57	A	B	C	D
58	A	B	C	D
59	A	B	C	D
60	A	B	C	D
61	A	B	C	D
62	A	B	C	D
63	A	B	C	D
64	A	B	C	D
65	A	B	C	D
66	A	B	C	D
67	A	B	C	D
68	A	B	C	D
69	A	B	C	D
70	A	B	C	D

Miejsce na naklejkę z kodem ośrodka

IV. 4. Przykład informacji do etapu praktycznego

Zawód:

Symbol cyfrowy zawodu:

Oznaczenie tematu:

Oznaczenie zadania:

WPISUJE ZDAJĄCY

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL

Data urodzenia

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

--	--

Numer stanowiska
egzaminacyjnego

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE ZAWODOWE

ETAP PRAKTYCZNY

CZERWIEC
2005

Informacja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny, który otrzymałeś zawiera .. strony. Ewentualne braki stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego.
2. Na arkuszu egzaminacyjnym i PLANIE DZIAŁANIA wpisz swój numer ewidencyjny PESEL, datę urodzenia i numer stanowiska egzaminacyjnego.
3. Zapoznaj się z treścią zadania egzaminacyjnego, instrukcją do jego wykonania, stanowiskiem egzaminacyjnym i jego wyposażeniem. Masz na to – **20 minut**. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
4. Po upływie tego czasu przystępujesz do egzaminu.
5. Przewodniczący zapisze w widocznym dla Ciebie miejscu godzinę rozpoczęcia i godzinę zakończenia egzaminu.

Czas trwania
egzaminu
240 minut

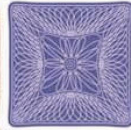
Liczba
punktów do
uzyskania
....

Pamiętaj, że podczas wykonywania zadania egzaminacyjnego jesteś oceniany przez zespół egzaminatorów, którzy obserwują wykonywane przez Ciebie czynności i nie będą udzielać Ci żadnych wskazówek. Interwenują tylko w przypadku naruszenia przez Ciebie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i mogą w takim przypadku przerwać egzamin.

Powodzenia!

IV. 5. Wzór dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

Nr 173

RZECZPOSPOLITA POLSKA

DYPLOM POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE ZAWODOWE

.....
imię (imiona) i nazwisko

.....
(data urodzenia)

.....
(miejsce urodzenia)

.....
(numer PESEL)

zdał.... egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie

.....
i otrzymał.....:

w etapie pisemnym egzaminu

z części pierwszej% punktów możliwych do uzyskania

z części drugiej.....% punktów możliwych do uzyskania

w etapie praktycznym egzaminu

.....% punktów możliwych do uzyskania

.....
(miejsce, data)

m.p.

DYREKTOR
OKRĘGOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

Nr

.....
(pieczęć i podpis)

Podstawą zdania egzaminu jest uzyskanie:

- 1) z etapu pisemnego - co najmniej po 50% punktów możliwych do uzyskania z każdej części,
- 2) z etapu praktycznego - co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

OKE-II/408/2